

Orion-konsernin
osavuosisikatsaus 1-3/2019

Orion-konsernin osavuositarkastus 1-3/2019

Liikevaihto tammi-maaliskuussa 2019 oli 241 miljoonaa euroa. (liikevaihto oli 247 miljoonaa euroa vuoden 2018 tammi-maaliskuussa).

- Liikevoitto oli 55 (70) miljoonaa euroa.
- Voitto ennen veroja oli 54 (69) miljoonaa euroa.
- Omavaraisuusaste oli 52 % (53 %).
- Sijoitetun pääoman tuotto ennen veroja oli 26 % (37 %).
- Oman pääoman tuotto verojen jälkeen oli 25 % (37 %).
- Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,30 (0,38) euroa
- Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä oli 0,40 (0,39) euroa.
- Taloudelliset tavoitteet ovat ennallaan.
- Näkömäärä on ennallaan.

ORIONIN AVAINLUKUJA KATSAUSKAUDELTA

	1-3/19	1-3/18	Muutos %	1-12/18
Liikevaihto, milj. EUR	241,0	247,2	-2,5 %	977,5
Liikevoitto, milj. EUR	55,0	69,8	-21,2 %	252,8
% liikevaihdosta	22,8 %	28,2 %		25,9 %
Voitto ennen veroja, milj. EUR	53,9	68,7	-21,4 %	248,4
% liikevaihdosta	22,4 %	27,8 %		25,4 %
Tuloverot, milj. EUR	11,1	14,9	-25,4 %	51,0
T&K-kulut, milj. EUR	26,4	25,7	+2,9 %	104,0
% liikevaihdosta	11,0 %	10,4 %		10,6 %
Investoinnit, milj. EUR	6,1	9,7	-37,1 %	64,8
% liikevaihdosta	2,5 %	3,9 %		6,6 %
Taseen loppusumma, milj. EUR	1 199,7	1 016,0	+18,1 %	1 146,7
Omavaraisuusaste, %	51,5 %	53,3 %		68,8 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	-30,1 %	22,8 %		-17,1 %
Korollinen vieras pääoma, milj. EUR	158,3	190,1	-16,7 %	151,5
Koroton vieras pääoma, milj. EUR	434,5	286,1	+51,9 %	222,1
Rahavarat ja rahamarkkinasijoitukset, milj. EUR	341,2	76,8	+344,2 %	283,7
Sijoitetun pääoman tuotto, %	26,2 %	37,3 %		44,3 %
Oman pääoman tuotto verojen jälkeen, %	24,8 %	36,7 %		45,5 %
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,30	0,38	-19,1 %	1,40
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,30	0,38	-19,1 %	1,40
Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä, EUR	0,40	0,39	+3,4 %	2,32
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	4,31	3,54	+21,8 %	5,50
Henkilömäärä kauden lopussa	3 184	3 161	+0,7 %	3 154
Henkilömäärä kaudella keskimäärin	3 183	3 166	+0,5 %	3 179
Palkat ja muut henkilöstökulut, milj. EUR	55,1	51,1	+7,9 %	200,7

Vertailukaudella 30.4.2018 myyty Diagnostiikka -liiketoiminta on 1-3/2018 osavuositarkastuksesta lähtien esitetty lopetettuna toimintona eikä sisälly tuloslaskelman eriin. Vertailukauden tase 3/2018 sisältää myös lopetettuun toimintoon kuuluvat varat ja velat.

Toimitusjohtaja Timo Lappalainen:

Darolutamidin myyntilupahakemukset jätetty päämarkkinoilla

”Orionin tulevien vuosien keskeisin tavoite on rakentaa määrätietoisesti markkinoita nopeampaa kasvua ja nostaa liikevaihtomme 1,5 miljardin euron tasolle vuoteen 2025 mennessä. Orion Diagnostica -tulosityksikön myynnistä vuonna 2018 saamamme myyntivoitto mahdollistaa lisäinvestoinnit muun muassa omaan lääketutkimukseen sekä myynnin ja markkinoinnin vahvistamiseen. Samalla voimme jatkaa hyvän osinkotason ylläpitoa. Kasvuhankkeet rasittavat alkaneen vuoden 2019 tulosta, mutta samalla investoinnit luovat tärkeää pohjaa kasvutavoitteillemme.

Alkuvuonna 2019 konsernin liikevaihto oli 241 (247) miljoonaa euroa ja liikevoitto 55 (70) miljoonaa euroa.

Lähivuosien tärkein yksittäinen kasvuhankkeemme on eturauhassyöpälääke darolutamidin kehitystyö. Satunnaistetun (vaiheen III) ARAMIS-tutkimuksen ensimmäiset tulokset esitettiin suullisessa esityksessä Yhdysvaltain kliinisen onkologian yhdistyksen virtsateiden syöpiä käsittelevässä symposiumissa ASCO GU 2019:ssä 14.2.2019. Tulokset julkaistiin samanaikaisesti arvostetussa *The New England Journal of Medicine*-lehdessä. Tutkimustulosten mukaan darolutamidin ja androgeeni-deprivaatioterapian (ADT) yhdistelmä pidensi tilastollisesti merkitsevästi etäpesäkkeetöntä elinaikaa potilailla, jotka sairastivat etäpesäkkeetöntä, tavanomaiselle hormonaaliselle hoidolle vastustuskykyistä (kastraatioresistenttiä) eturauhassyöpää (nmCRPC). Darolutamidin ja androgeeni-deprivaatioterapian yhdistelmän käyttöön liittyy vähän haittavaikutuksia lumelääkkeeseen ja androgeeni-deprivaatioterapiaan verrattuna. Bayer aloitti loppuvuonna 2018 keskustelut lääkeviranomaisten kanssa myyntiluvan jättämisestä, ja myyntilupahakemukset jätettiin katsauskaudella USA:ssa, Japanissa ja Euroopassa.

Mikäli FDA myöntäisi myyntilupahakemukselle priority review -statuksen, tuotteen myynti voisi USA:ssa alkaa jo tämän vuoden lopussa. Odotamme tiedon tulevan myyntiluvan käsittelyprosessista vielä huhtikuun aikana. Olemme oikeutettu saamaan tuotteen ensimmäisistä myynneistä huomattavia etappimaksuja, jotka USA:n osalta ovat 45 miljoonaa euroa. Jatkamme Bayerin kanssa darolutamidin tutkimista myös levinneen eturauhassyöpän hoidossa. Darolutamidin kaupallinen potentiaali kasvaa merkittävästi, mikäli tästä toisesta kliinisen vaiheen III -tutkimuksesta (ARASENS) saadaan positiivisia tuloksia arviolta vuonna 2022.

Parkinson-lääke Stalevon myynti- ja jakeluoikeuksien takaisinankinta Novartikselta joulukuun alussa oli konkreettinen toimenpide, jolla vauhditamme kasvuamme Euroopassa. Katsauskauden jälkeen huhtikuun alussa myös Comtanin Euroopan myynti- ja jakeluoikeudet kotiutettiin takaisin Orionille. Stalevon myyntioikeuksien palautuminen tuo lisämyyntiä alkuvaiheessa vuositasolla noin 20 miljoonaa euroa ja Comtanin muutamia miljoonia euroja.

Viime vuonna teimme päätöksen aloittaa yksin kliinisen vaiheen III REFALS-hankkeen, jossa tutkimme suun kautta annosteltavaa levosimendaania (ODM-109) ALS-taudin hoidossa. Investoimme hankkeeseen noin 60 miljoonaa euroa kolmen vuoden aikana. Hankkeen potilasrekrytointi on edennyt alkuvuonna suunnitellusti.

Orion on aloittanut kliinisen vaiheen I-tutkimuksen uudella ODM-209 molekyylillä. Kyseessä on ODM-208:n kaltainen selektiivisen hormonisynteesin estäjä. Tutkimuksessa selvitetään lääkeaihion turvallisuutta ja siedettävyyttä rintasyöpä- ja eturauhassyöpäpotilailla.

Orion on päättänyt, että se ei vie itse eteenpäin tutkimusta Parkinsonin taudin oireiden hoitoon tarkoitettulla lääkeaihiolla, jossa uuteen levodopa/karbidopaformulaatioon on yhdistetty Orionin kehittämä COMT-estäjä (ODM-104), vaan etsii hankkeeseen mahdollista kumppania.

Alkuperälääkkeiden liikevaihto laski hieman vertailukaudesta. Sen tämän hetken tärkein kasvun lähde on astman ja keuhkohtaumataudin hoidon Easyhaler-tuoteperhe. Stalevon ja Comtanin myynti- ja jakeluoikeuksien takaisinankinnan synnyttämän lisämyynnin ansiosta Orionin brändättyjen Parkinson-lääkkeiden myynnin arvioidaan vuonna 2019 olevan edellisvuoden tasolla huolimatta geneerisen kilpailun jatkuvasta laajenemisesta. Tehohoitorauhoite Dexdorin myynti oli edelleen hyvällä tasolla kasvaen suurimmassa osassa maita, vaikka geneerinen kilpailu on laajentunut jo useaan maahan Euroopassa.

Valmisteen käyttöaihepatentti päättyi maaliskuun lopussa. Myös sydämen vaikean vajaatoiminnan hoitoon tarkoitetun Simdaxin myynti kasvoi.

Erytist tuotteiden liikevaihto laski Suomessa edelleen hintakilpailun seurauksena. Odotamme hintojen laskun jatkuvan myös vuonna 2019, mutta arvioimme vaikutuksen myyntiin olevan hieman vähäisemmän kuin vuonna 2018.

Meneillään olevien kasvua tukevien hankkeiden arvioidaan rasittavan vuoden 2019 tulosta arviolta 30 miljoonaa euroa. Tähän sisältyvät muun muassa selkeästi kasvaneet poistot investoinneista sekä panostukset myyntiin ja markkinointiin sekä tutkimukseen. Samanaikaisesti liikevoittoa rasittaa kireä hintakilpailu markkinoilla sekä Orionin vanhojen alkuperälääkkeiden asteittain laajeneva geneerinen kilpailu.

Näkymäarvioimme on ennallaan. Orion arvioi, että vuoden 2019 liikevaihto kasvaa hieman vuodesta 2018. Arvioitu liikevaihto sisältää mahdollisen darolutamidin kaupallistamiseen liittyvän 45 miljoonan euron etappimaksun. Liikevoiton arvioidaan olevan samalla tasolla kuin vuonna 2018. Arvioitu liikevoitto sisältää mahdollisen darolutamidin kaupallistamiseen liittyvän 45 miljoonan euron etappimaksun sekä olennaisia panostuksia toimenpiteisiin, joilla tavoitellaan kasvua. Täydellinen näkymäarvio perusteluineen löytyy tämän katsauksen osioista 'Näkymäarvio vuodelle 2019' ja 'Näkymien perustelut'.

Katsauskauden tapahtumia

- 4.1.2019 Orion Oyj ja Fifth Corner Inc. ilmoittivat yhteistyöstä löytääkseen ratkaisuja eturauhassyöpää sairastavien miesten elämänlaadun parantamiseksi.
- 9.1.2019 Orionin nimitysvaliokunta antoi hallitukselle suosituksen vuoden 2019 varsinaiselle yhtiökokoukselle tehtävästä ehdotuksesta kokouksessa valittavan hallituksen kokoonpanoksi.
- 4.2.2019 Orion ilmoitti aikovansa aloittaa avoimen jatkotutkimuksen kolmannen vaiheen REFALS-tutkimukseen, jossa tutkitaan suun kautta annosteltavan levosimendaanin tehoa ALS-potilaiden hoidossa.
- 6.2.2019 Orionin hallitus päätti konsernin avainhenkilöiden uudesta osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä.
- 11.2.2019 Orion ja Propeller Health ryhtyivät kumppaneiksi tuodakseen uusia digitaalisia lääkkeitä astma- ja keuhkohtaumapotilaille.
- 14.2.2019 ARAMIS-tutkimuksen tulokset julkaistiin Yhdysvaltain kliinisen onkologian yhdistyksen virtsateiden syöpiä käsittelevässä symposiumissa (ASCO GU) 2019:ssä.
- 27.2.2019 Darolutamidin myyntilupahakemus jätettiin FDA:lle Yhdysvalloissa.
- 1.3.2019 Orion luovutti yhteensä 47 279 kpl yhtiön hallussa olevaa Orion Oyj:n B-osaketta Orion-konsernin avainhenkilöiden kannustinjärjestelmään kuuluville henkilöille ansaintajakoilta 2016-2018 ja 2018 maksettavina osakepalkkioina.
- 5.3.2019 Darolutamidin myyntilupahakemus jätettiin Japanissa.
- 8.3.2019 Darolutamidin myyntilupahakemus jätettiin Euroopassa.
- 26.3.2019 Orion Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä.

Katsauskauden jälkeisiä tapahtumia

1.4.2019 Orionin kehittämän Parkinsonin taudin Comtan®-lääkkeen Novartiksen myynti- ja jakeluoikeudet tietyissä Euroopan maissa siirtyivät takaisin Orionille. Orion arvioi, että myyntioikeuksien palautuminen tuo sille Comtanin lisämyyntiä alkuvaiheessa vuositasolla muutamia miljoonia euroja.

Tiedotustilaisuus ja puhelinkonferenssi

Tulosjulkistuksen yhteydessä järjestetään tiedotustilaisuus ja puhelinkonferenssi torstaina 25.4.2019 klo 13.30 Orionin pääkonttorilla, osoitteessa Orionintie 1A, Espoo. Toimitusjohtaja Timo Lappalainen alustaa katsauksesta englanniksi.

Tilaisuus on seurattavissa myös suorana webcast-lähetyksenä Orionin kotisivujen kautta osoitteessa www.orion.fi/sijoittajat. Alustuksen jälkeen voi esittää kysymyksiä puhelimitse sekä suomeksi että englanniksi.

Puhelinkonferenssin tunnus on 773630 ja puhelinnumerot konferenssiin osallistumiseksi ovat:

Suomi: +358 (0)9 7479 0360
Ruotsi: +46 (0)8 5033 6573
Iso-Britannia: +44 (0)330 336 9104
Yhdysvallat: +1 323-794-2095

Tallenne tiedotustilaisuudesta

Englanninkielinen webcast-tallenne tiedotustilaisuudesta sekä suomenkielinen nauhoite toimitusjohtajan katsauksesta tulevat saataville Orionin kotisivuille torstain 25.4.2019 aikana.

Taloudellisten katsausten materiaalit

Taloudelliset katsaukset ja niiden oheismateriaali ovat julkaisuhetkestä alkaen saatavilla osoitteesta www.orion.fi/sijoittajat. Kotisivulla olevalla lomakkeella voi myös rekisteröityä Orionin tiedotteiden tilaajaksi.

Orionin kalenterissa 2019

Pääomamarkkinapäivä	keskiviikko 22.5.2019
Puolivuosisikatsaus tammi-kesäkuulta 2019	keskiviikko 17.7.2019
Osavuosisikatsaus tammi-syyskuulta 2019	keskiviikko 23.10.2019

Pääomamarkkinapäivä 2019

Orion järjestää pääomamarkkinapäivän analyytikoille, institutionaalisille sijoittajille ja tiedotusvälineille Helsingissä keskiviikkona 22.5.2019. Tilaisuuden ohjelma julkaistaan lähempänä tapahtumaa.

Lisätietoja katsauksesta

Jari Karlson, talousjohtaja puh. 050 966 2883

www.orion.fi/sijoittajat

Taloudellinen katsaus katsauskaudelta 1.1.-31.3.2019

Liikevaihto

Orion-konsernin liikevaihto tammi-maaliskuussa 2019 oli 241 (247) miljoonaa euroa, ja se laski 3 %. Valuuttakurssien vaikutus liikevaihdon kehitykseen oli 2 miljoonaa euroa positiivinen.

Tulos

Orion-konsernin liikevoitto oli 55 (70) miljoonaa euroa, ja se laski 21 %.

Tuotemyynnin bruttokate oli 2 miljoonaa euroa vertailukautta alempi. Paikallisissa valuutoissa lasketun liikevaihdon alenemisen vaikutus bruttokatteeseen oli 3 miljoonaa negatiivinen, ja lisäksi katetason muutos heikensi bruttokatetta hieman. Valuuttakurssimuutosten vaikutus bruttokatteeseen oli 2 miljoonaa euroa positiivinen.

Etappimaksujen, rojaltien ja palvelumyynnin vaikutus oli 3 miljoonaa euroa negatiivinen. Liiketoiminnan muiden tuottojen lasku heikensi liikevoittoa myös 3 miljoonaa.

Liiketoiminnan kulut kasvoivat 7 miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan kulut

Konsernin myynnin ja markkinoinnin kulut olivat 52 (46) miljoonaa euroa. Kasvu johtui Stalevon Euroopan oikeuksien hankkimiseen liittyvistä poistoista sekä panostuksista erityisesti Easyhaler-tuotteiston myyntiin.

Tutkimus- ja kehityskulut olivat 26 (26) miljoonaa euroa. T&K-kulujen osuus konsernin liikevaihdosta oli 11 % (10 %). Tutkimushankkeista on kerrottu tarkemmin 'Liiketoimintakatsauksessa'.

Hallinnon kulut olivat 11 (10) miljoonaa euroa.

Muut liiketoiminnan tuotot ja kulut olivat 0 (3) miljoonaa euroa.

Konsernin voitto

Kauden voitto oli 43 (57) miljoonaa euroa.

Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,30 (0,38) euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli 4,31 (3,54) euroa.

Sijoitetun pääoman tuotto ennen veroja oli 26 % (37 %) ja oman pääoman tuotto verojen jälkeen 25 % (37 %).

Tase ja rahoitusasema

Konsernin nettovelkaantumisaste oli -30 % (23 %) ja omavaraisuusaste oli 52 % (53 %).

Konsernitaseen vieras pääoma 31.3.2019 oli 593 (476) miljoonaa euroa. Korollista velkaa oli kauden lopussa 158 (190) miljoonaa euroa, josta pitkäaikaisia lainoja oli 5 (150) miljoonaa euroa.

Kauden lopussa konsernin rahavarat ja rahamarkkinasijoitukset olivat 341 (77) miljoonaa euroa. Rahavarat on sijoitettu vakavaraisten pankkien ja yritysten lyhytaikaisiin rahamarkkinainstrumentteihin.

Kauden lopun koroton vieras pääoma sisältää maaliskuussa omasta pääomasta irronneet, mutta vasta huhtikuun alussa maksetut osingot. Vertailukaudella osingot maksettiin jo maaliskuussa.

Orion allekirjoitti tammikuussa Euroopan investointipankin kanssa 100 miljoonan euron lainasopimuksen. Laina on tarkoitus nostaa vuoden 2019 kuluessa.

Rahavirrat

Liiketoiminnan rahavirta oli 64 (68) miljoonaa euroa. Rahavirta laski liikevoittoa vähemmän käyttöpääomaan sitoutuneen rahamäärän laskun ansiosta.

Investointien rahavirta oli -7 (-14) miljoonaa euroa.

Rahoituksen rahavirta oli -1 (-141) miljoonaa euroa. Muutos johtuu siitä, että vertailukaudella osingot maksettiin jo maaliskuussa ja vuonna 2019 vasta katsauskauden jälkeen huhtikuun alussa.

Investoinnit

Konsernin investoinnit olivat 6 (10) miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden osuus oli 5 (9) miljoonaa euroa ja aineettomien hyödykkeiden osuus 1 (1) miljoona euroa.

Liiketoiminnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2019

- Valmistautuminen eturauhassyöpälääke darolutamidin lanseeraamiseen ja kaupallistamiseen yhdessä Bayerin kanssa, edellyttäen, että myyntilupaprosessi etenee suunnitellusti. Tutkimus- ja kehitysyhteistyön jatkaminen ARASENS-hankkeessa (levinnyt eturauhassyöpä) molekyylin käyttöindikaation laajentamiseksi.
  - Myyntilupahakemukset jätetty päämarkkinoille.
  - Täyteen rekrytoitu ARASENS-hanke jatkuu suunnitellusti.
- Suun kautta annosteltavan levosimendaanin (ODM-109) kliinisen vaiheen III -kehitystyö ALS-taudin oireiden hoitoon sekä lääkkeen mahdollisen kaupallistamisen valmistelu. Tutkimus- ja kehitystoiminnassa eri hankkeiden mahdollisuuksia tarkastellaan osana koko tutkimusportfoliota.
  - Potilasrekrytointi etenee suunnitellusti.
- Orionin aseman vahvistaminen Suomen merkittävimpanä geneeristen lääkkeiden tarjoajana sekä kilpailukykyinen hinnoittelu. Erytist tuotteiden kilpailukykyisen tuoteportfolion kehittäminen ja tuotelanseerausten vahvistaminen.
  - Orionin myynnin volyyymi Suomessa kasvoi markkinaa nopeammin.
- Easyhaler-tuoteperheen kasvun vauhdittaminen ja markkina-aseman vahvistaminen. Salmeteroli-flutikasoni Easyhalerin lanseerauksen eteneminen Euroopassa.
  - Easyhaler-tuoteperheen myynti kasvoi 21 prosenttia.
- Uusien sisäänlisensointimahdollisuuksien arvioiminen Euroopassa erityisesti sairaalahoidon alueella.
  - Työ jatkuu.

Orion seuraa näiden tavoitteiden toteutumista säännöllisesti taloudellisissa katsauksissaan.

Näkymäarvio vuodelle 2019 (annettu 6.2.2019)

Orion arvioi, että vuoden 2019 liikevaihto kasvaa hieman vuodesta 2018 (vuonna 2018 liikevaihto oli 977 miljoonaa euroa). Arvioitu liikevaihto sisältää mahdollisen darolutamidin kaupallistamiseen liittyvän 45 miljoonan euron etappimaksun.

Liikevoiton arvioidaan olevan samalla tasolla kuin vuonna 2018 (vuonna 2018 liikevoitto oli 253 miljoonaa euroa). Arvioitu liikevoitto sisältää mahdollisen darolutamidin kaupallistamiseen liittyvän 45 miljoonan euron etappimaksun sekä olennaisia panostuksia toimenpiteisiin, joilla tavoitellaan kasvua.

Näkymien yksityiskohtaisemmat perustelut

Orion jatkaa määrätietoisia toimenpiteitä markkinoita nopeamman kasvun aikaansaamiseksi pitkällä aikajänteellä. Meneillään olevien kasvua tukevien hankkeiden arvioidaan rasittavan vuoden 2019 tulosta arviolta 30 miljoonaa euroa. Tähän sisältyvät muun muassa selkeästi kasvaneet poistot investoinneista sekä panostukset myyntiin ja markkinointiin sekä tutkimukseen. Samanaikaisesti liikevoittoa rasittaa kireä hintakilpailu markkinoilla sekä Orionin vanhojen alkuperälääkkeiden asteittain laajeneva geneerinen kilpailu.

Liikevaihto

Easyhaler®-tuoteperheen myynnin kasvu jatkuu myös vuonna 2019 viime vuosina markkinoille tulleiden yhdistelmävalmisteiden (budesonidi-formoteroli sekä salmeteroli-flutikasoni) ansioista.

Orion on hankkinut vuoden 2018 joulukuussa ja vuoden 2019 huhtikuussa Novartikselta takaisin Parkinson-lääkkeiden Stalevon ja Comtanin Euroopan myynti- ja jakeluoikeudet. Kauppojen synnyttämän, hieman yli 20 miljoonan euron lisämyynnin ansioista Orionin brändättyjen Parkinson-lääkkeiden (Comtess®, Comtan® ja Stalevo®) myynnin arvioidaan olevan edellisvuoden tasolla huolimatta tuotteen geneerisen kilpailun jatkuvasta laajenemisesta.

Useissa Euroopan maissa on myönnetty myyntilupa Dexdor®-valmisteen geneeriselle versiolle. Geneerinen kilpailu alkoi vuonna 2017 Saksassa ja laajentui vuoden 2018 aikana myös muutamaa muuhun maahan Euroopassa. Vuonna 2019 tuotetta koskevan geneerisen kilpailun arvioidaan edelleen laajenevan EU-alueella ja tuotteen myynnin kääntyvän laskuun. Orionin tietoon on myös tullut, että Simdax®-tuotteen geneerisestä versiosta on Euroopassa jätetty myyntilupahakemus. Geneerisen kilpailun vaikutusta Dexdorin ja Simdaxin myyntiin on kuitenkin vaikea arvioida. Simdax-tuotteen molekyylipatentti päättyi syyskuussa 2015, mutta tämän ei edelleenkään arvioida vaikuttavan olennaisesti tuotteen myyntiin vuonna 2019. Orion jatkaa toimenpiteitä oikeuksiensa puolustamiseksi.

Geneeristen tuotteiden osuus Orionin kokonaisymyynnistä on merkittävä. Orionille tärkeimmällä geneerisellä markkinalla Suomessa kilpailu jatkuu kireänä myös vuonna 2019. Tuotelanseeraukset tukevat kuitenkin edelleen Orionin asemaa markkinajohtajana Suomessa. Suomessa tehtiin vuoden 2017 alussa vaihtokelpoisten reseptilääkkeiden hinnoittelujärjestelmään muutoksia kaventamalla ns. hintaputkea. Tehty muutos aiheutti arviolta noin 15 miljoonan euron myynnin vuositason laskun sekä vuonna 2017 että vuonna 2018. Kumulatiivinen kahden vuoden vaikutus oli siten noin 30 miljoonaa euroa negatiivinen. Vuoden 2019 näkymäarvio olettaa, että järjestelmämuutoksen ja siihen liittyvän hintojen laskun vaikutus tulee edelleen olemaan merkittävä, mutta hieman pienempi kuin edellisinä kahtena vuotena. Suomen lääkemarkkinoilla viitehintaisten lääkkeiden myynti tammi-maaliskuussa 2019 laski 10 % ja Orionin viitehintaisten lääkkeiden myynti laski 7 % (Lähde: Pharmarket lääkemyyntitilastot 1-3/2019).

Vuonna 2017 Remsima®-biosimilaarituotteen 57 miljoonan euron myynti synnytti merkittävän osan Erytistuotteet-tulosyksikön liikevaihdon kasvusta, mutta vuonna 2018 Remsiman myynti laski olennaisesti kiristyneen kilpailun ja laskeneen hintatason seurauksena. Remsiman lisäksi Orion on lanseerannut myös muita biosimilaareja kuten Ritemvia®-tuotteen (rituksimabi) ja Amgevita®-tuotteen (adalimumabi). Kokonaisuutena biosimilaarituotteiden myynnin arvioidaan olevan vuonna 2019 edellisen vuoden tasolla.

Yhteistyösopimukset muiden lääkeyhtiöiden kanssa ovat olennainen osa Orionin liiketoimintamallia. Sopimuksiin liittyy usein liikevaihtoon kirjattavia maksuja, joiden määrä vaihtelee voimakkaasti vuodesta toiseen. Näiden maksujen ajoituksen ja määrän ennakointi on vaikeaa, sillä ne ovat joissain tapauksissa sidottu esimerkiksi tutkimushankkeiden etenemiseen tai tutkimustuloksiin, joita ei tiedetä ennen

tutkimusten valmistumista. Toisaalta sopimusneuvotteluiden lopputulosta tai aikataulua ei yleensä tiedetä ennen sopimuksen lopullista allekirjoitusta. Näkymäarvio vuodelle 2019 sisältää mahdollisen eturauhassyöpälääke darolutamidin kaupallistamiseen USA:ssa liittyvän 45 miljoonan euron etappimaksun. Sen ajoitukseen liittyy kuitenkin vielä merkittävää epävarmuutta, mutta aikaisintaan se voi toteutua vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä.

Kustannukset

Fermionin uuden Hangon tehtaan käynnistyminen kasvattaa poistojen seurauksena tuotannon kustannuksia noin kolmella miljoonalla eurolla. Investointi on tärkeä osa Orionin valmistautumista tulevaisuuteen. Lyhyellä aikavälillä kasvaneet poistot vaikuttavat kuitenkin negatiivisesti tulokseen, koska uusi tehdas korvaa 1970-luvulla rakennetun tehtaan.

Markkinointikustannukset kasvavat edellisestä vuodesta esimerkiksi johtuen lisäpanostuksista Easyhaler-tuotteiston myyntiin maissa, joissa tuotteita on lanseerattu viime vuosina. Lisäksi kustannuksia kasvattaa vuonna 2019 noin 11 miljoonalla eurolla Parkinson-lääke Stalevon Euroopan myynti- ja jakeluoikeuksien hankintaan liittyvä poisto. Orion maksoi myyntioikeuksien siirrosta 24,5 miljoonaa Yhdysvaltojen dollaria joulukuussa 2018, ja investointi poistetaan kahden vuoden kuluessa.

Uusien tuotteiden rekisteröinnit ja lanseeraukset ovat yleensä yli vuoden mittaisia projekteja, joten niiden vaatimat resurssien lisäykset ja muut panostukset vuodelle 2019 on suunniteltu pääsääntöisesti jo edellisen vuoden aikana.

Tutkimus- ja kehityskulujen arvioidaan olevan suuremmat kuin vuonna 2018, johtuen erityisesti kliinisen vaiheen III REFALS-tutkimuksesta, jossa tutkitaan levosimendaania (ODM-109) ALS-taudin oireiden hoidossa. Noin kolmivuotisen tutkimuksen 60 miljoonan euron kokonaiskuluista arviolta yli 25 miljoonaa euroa syntyy vuonna 2019. Tutkimus- ja kehityskulut syntyvät toisaalta yhtiön sisäisistä, kiinteistä eristä kuten palkoista ja toimintainfrastruktuurin ylläpidosta, ja toisaalta ulkoisista muuttuvista kuluista. Ulkoiset kulut syntyvät muun muassa pitkäkestoisista kliinisistä potilaskokeista, jotka tehdään tyypillisesti useissa maissa sijaitsevilla klinikoilla. Keskeiset vuodelle 2019 suunnitellut kliiniset tutkimukset joko jatkuvat edellisestä vuodesta tai ne on jo hyvin pitkälle suunniteltu, minkä vuoksi niiden kustannustaso on varsin hyvin ennakoitavissa. Kulujen kertymään vaikuttavat kuitenkin olennaisesti myös kumppanuusrakenteet sekä se, miten kustannukset jaetaan Orionin ja yhteistyökumppaneiden kesken. Esimerkiksi darolutamidin tutkimusten kuluista Bayer maksaa suurimman osan.

Investoinnit

Vuonna 2019 konsernin investointien kokonaismäärän arvioidaan laskevan vuodesta 2018, jolloin investoinnit olivat 65 miljoonaa euroa.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Stalevon ja Comtanin Euroopan myynti- ja jakeluoikeuksien takaisinhanke synnyttää vuonna 2019 lisämyyntiä Orionin brändätyille Parkinson-lääkkeille. Toisaalta myyntiä laskee geneerisen kilpailun jatkuminen. Nämä vaikutukset on jo sisällytetty kuluvan vuoden näkymäarvioon. Niihin liittyy kuitenkin epävarmuutta, jolla saattaa olla olennaista vaikutusta tässä vaiheessa tehdyn arvion tarkkuuteen.

Dexdorin ja Simdaxin peruspatentit ovat päättyneet ja dexdorin käyttöaihepatentti päättyi maaliskuun 2019 lopussa. Useissa Euroopan maissa on myönnetty myyntilupa Dexdor-valmisteen geneeriselle versiolle. Geneerinen kilpailu alkoi vuonna 2017 Saksassa ja laajentui vuoden 2018 aikana myös muutama maahan Euroopassa. Vuonna 2019 tuotetta koskevan geneerisen kilpailun arvioidaan edelleen laajenevan EU-alueella ja tuotteen myynnin kääntyvän laskuun. Lisäksi Orionin tietoon on tullut, että Simdax-tuotteen geneerisestä versiosta on Euroopassa jätetty myyntilupahakemus. Geneerisen kilpailun vaikutusta Dexdorin ja Simdaxin myyntiin on kuitenkin vaikea arvioida. Simdaxin osalta mahdollisen geneerisen kilpailun ei edelleenkään arvioida vaikuttavan olennaisesti tuotteen myyntiin vuonna 2019.

Yksittäisten tuotteiden myynti ja toisaalta Orionin myynti yksittäisillä markkinoilla saattaa vaihdella muun muassa sen mukaan, missä määrin lääkemarkkinoilla jatkuvasti viime vuosina kiristynyt hintakilpailu ja muu kilpailu kohdistuu nimenomaan Orionin tuotteisiin. Parkinson-lääkkeiden toimitukset suurimmalle

yhteistyökumppanille Novartikselle perustuvat yhdessä etukäteen sovittuihin aikatauluihin. Nämä voivat kuitenkin muuttua esimerkiksi Novartiksen varastotasojen muutoksia koskevien päätösten seurauksena. Lisäksi Novartis-toimitusten arvoon vaikuttavat markkinahintojen sekä valuuttakurssien kehitys.

Yhdysvaltojen dollarin synnyttämä rakenteellinen valuuttakurssiriski on viime vuosina pienentynyt, koska dollareissa tapahtuvan laskutuksen osuus Orionin liikevaihdosta on pienentynyt alle kymmeneen prosenttiin ja samanaikaisesti dollareissa tapahtuvien ostojen määrä on kasvanut. Tällä hetkellä suurin valuutariski liittyy eurooppalaisiin valuuttoihin kuten Ruotsin kruunuun ja Englannin puntaan. Euroopan maiden valuuttojen synnyttämän riskin kokonaisvaikutusta pienentää kuitenkin se, että Orionilla on useimmissa näissä maissa oma organisaatio ja siten myynnin lisäksi myös kustannuksia kyseisissä valuutoissa. Japanin jenin kurssikehityksen merkitys on myös kasvanut Parkinson-lääkkeiden Japanin myynnin kasvun myötä. Venäjän ruplaan liittyvä valuuttakurssivaikutus on kasvanut valuutan voimakkaan heilunnan vuoksi. Venäjän myynnin osuus koko Orionin liikevaihdosta ei kuitenkaan ole merkittävä.

Orionin laaja tuotevalikoima saattaa aiheuttaa riskejä toimitusvarmuudelle sekä tehdä tuotannossa vaaditun korkean laatutason ylläpitämisen haastavaksi. Eri maiden viranomaiset ja keskeiset asiakkaat tekevät lääkekehitystä ja -valmistusta koskevia säännöllisiä ja yksityiskohtaisia tarkastuksia Orionin toimipisteissä. Mahdollisesti vaadittavilla korjaavilla toimenpiteillä voi olla ainakin väliaikaisia, toimitusvarmuutta heikentäviä ja kustannuksia nostavia vaikutuksia. Orionin tuotevalikoimassa on myös muiden lääkeyhtiöiden valmistamia tuotteita. Näiden valmistajien toimitusvarmuuteen tai tuotteiden laatuun mahdollisesti liittyvät ongelmat voivat aiheuttaa riskin Orionin toimitusvarmuudelle. Myös Suomen lääkejakeleussa käytössä oleva yksikanavajärjestelmä, jossa Orionin tuotteet on toimitettu asiakkaille vain yhden tukkurin kautta, saattaa aiheuttaa riskejä toimitusvarmuudelle. Toimitusten turvaamiseksi Orionin tiettyjä tuotteita jakelevat väliaikaisesti myös muut jakelijat kuin Oriola Finland Oy.

Tutkimushankkeisiin liittyy aina epävarmuustekijöitä, jotka saattavat joko kasvattaa tai laskea arvioituja kustannuksia. Projektit saattavat edetä oletettua hitaammin tai nopeammin tai ne saatetaan keskeyttää. Meneillään olevissa kliinisissä tutkimuksissa mahdollisesti tapahtuvat muutokset heijastuvat kuitenkin kustannuksiin suhteellisen hitaasti, eikä niillä arvioida olevan olennaista vaikutusta kuluvan vuoden tulokseen. Uusien, käynnistymässä olevien tutkimusten aikataulut ja kustannukset ovat tutkimusprosessin luonteesta johtuen tiedossa jo etukäteen, eivätkä ne siten tyypillisesti aiheuta odottamattomia muutoksia ennakoituun kulurakenteeseen. Viimeisen eli kolmannen kliinisen vaiheen tutkimukset Orion toteuttaa usein yhteistyössä muiden lääkeyhtiöiden kanssa. Näiden yhteistyösuhteiden aloittamisella ja rakenteella on myös olennaista vaikutusta tutkimusprojektien aikatauluun ja kustannustasoon.

Orionin liiketoimintamalliin kuuluvat merkittävänä osana yhteistyöjärjestelyt. Näihin järjestelyihin liittyviin mahdollisiin yhteistyö- ja lisenssisopimuksiin sisältyy myös usein liikevaihtoon kirjattavia maksuja, joilla voi olla olennaista vaikutusta Orionin tulokseen. Vuosina 2014-2018 näiden maksujen määrä on vaihdellut 5 miljoonan ja 39 miljoonan euron välillä. Maksut saattavat olla sidottu tiettyihin tutkimushankkeiden tai myynnin kehitykseen liittyviin ehtoihin, joiden toteutumiseen tai toteutumisen ajankohtaan liittyy aina epävarmuustekijöitä. Näkymäarvio vuodelle 2019 sisältää mahdollisen eturauhassyöpälääke darolutamidin kaupallistamiseen USA:ssa liittyvän 45 miljoonan euron etappimaksun. Sen ajoitukseen liittyy kuitenkin vielä merkittävää epävarmuutta, mutta aikaisintaan se voi toteutua vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä.

Orionin osingonjakopolitiikka

Orion ottaa osingonjaossaan huomioon yhtiön jakokelpoisten voittovarojen lisäksi taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen vaatimat keskipitkän ja pitkän aikavälin investointi- ja muut rahoitustarpeet.

Taloudelliset tavoitteet

Taloudellisten tavoitteiden avulla Orion pyrkii konsernin omistaja-arvon kehittämiseen, taloudellisen vakauden varmistamiseen ja kannattavaan kasvuun. Orionin taloudelliset tavoitteet ovat:

- Kasvattaa liikevaihtoa lääkemarkkinan kasvua nopeammin. Tavoitteen toteuttaminen vaatii jatkuvaa panostusta tuotteiston kehittämiseen.

- Säilyttää kannattavuus hyvällä tasolla. Tavoitteena on liikevoitto, joka ylittää 25 prosenttia liikevaihdosta.
- Pitää omavaraisuusaste vähintään 50 prosentin tasolla.
- Jakaa vuotuista osinkoa, joka on lähivuosina vähintään 1,30 euroa/osake, ja kasvattaa osinkoa pidemmällä aikavälillä.

Lyhyellä aikajänteellä toteutunut kehitys voi poiketa tavoitteista.

Lupaavasti edenneet tutkimus- ja kehityshankkeet tulevat todennäköisesti nostamaan yhtiön tutkimuskuluja jonkin verran lähivuosina. Tutkimushankkeisiin liittyvien jo tehtyjen sopimusten ja näiden suotuisaan edistymiseen sekä muiden hankkeiden partnerointiin liittyvien uusien mahdollisten sopimusten arvioidaan kuitenkin tuottavan olennaisia etappimaksuja tulevina vuosina. Onnistuessaan hankkeet siten osaltaan vaikuttavat positiivisesti Orionin liikevaihtoon ja erityisesti liikevoittoon jo ennen uusien alkuperälääkkeiden mahdollista hyväksyntää ja varsinaisen tuotemyynnin alkamista.

Orionin arvot

Orionin hallitus vahvisti helmikuussa Orionin uudet arvot. Ne ovat:

Me orionilaiset:

Arvostamme toisiamme

Onnistumme, kohtaamme haasteet ja opimme yhdessä. Kaiken yhteistyön perustana on keskinäinen luottamus, arvostus ja moninaisuus.

Tavoittelemme parasta

Tähtäämme huippusuorituksiin kaikessa mitä teemme. Toimintamme on aina turvallista ja laadukasta. Kehitämme aktiivisesti toimintaamme ja työskentelemme kestävällä tavalla.

Rakennamme huomista

Kehitämme tulevaisuuden ratkaisuja yhdessä asiakkaidemme kanssa. Taistelemme sairauksia vastaan innovatiivisilla hoidoilla parantaaksemme elämänlaatua.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Orionilla oli 31.3.2019 yhteensä 141 257 828 (141 257 828) osaketta, joista A-osakkeita oli 37 120 346 (37 120 346) kappaletta ja B-osakkeita 104 137 482 (104 137 482) kappaletta. Yhtiön osakepääoma on 92 238 541,46 (92 238 541,46) euroa. Maaliskuun lopussa Orionin hallussa oli yhteensä 515 161 (562 440) kappaletta yhtiön omia B-osakkeita. A- ja B-osakkeiden yhteenlaskettu äänimäärä 31.3.2019 ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 846 029 241 (845 981 962) ääntä.

Orionilla oli maaliskuun 2019 lopussa 71 209 (69 453) rekisteröityä osakkeenomistajaa.

Osakkeiden äänioikeudet

Jokainen A-osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja jokainen B-osake yhdellä (1) äänellä. Yhtiökokouksessa osakkeenomistaja ei kuitenkaan saa äänestää suuremmalla äänimäärällä kuin mitä 1/20 yhtiökokouksessa edustettujen eri osakelajeihin kuuluvien osakkeiden yhteenlaskettu äänimäärä on. Yhtiöllä itsellään ja Orionin Eläkesäätiöllä ei ole äänioikeutta Orion Oyj:n yhtiökokouksessa.

Sekä A- että B-osake antaa osakkeenomistajalle samat oikeudet yhtiön omaisuuteen ja osingonjakoon.

Osakkeiden muuntaminen

Yhtiöjärjestyksen nojalla osakkeenomistaja voi vaatia A-osakkeidensa muuntamista B-osakkeiksi osakelajien enimmäismäärien puitteissa. Osakkeita ei muunnettu tammi-maaliskuussa 2019.

Kaupankäynti Orionin osakkeilla

Orionin A- ja B-osakkeet noteerataan Nasdaq Helsingissä suurten yhtiöiden ryhmässä, terveydenhuollon toimialaluokassa tunnuksilla ORNAV ja ORNBV. Kaupankäynti yhtiön molemmilla osakkeilla alkoi 3.7.2006, ja tietoja kaupankäynnistä yhtiön osakkeilla on saatavilla kyseisestä päivämäärästä alkaen.

Yhtiön osakkeiden markkina-arvo 31.3.2019 ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 4 701 miljoonaa euroa.

Nasdaq Helsingin lisäksi Orionin osakkeilla käydään kauppaa myös useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla.

Hallituksen valtuutukset

Orionin varsinainen yhtiökokous valtuutti 26.3.2019 hallituksen päättämään sekä yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta että osakeannista luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Hallitus on valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään enintään 350 000 yhtiön oman B-osakkeen hankkimisesta. Hankkimisvaltuutus on voimassa 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Hallitus on oikeutettu päättämään osakeannista luovuttamalla enintään 850 000 yhtiön hallussa olevaa B-osaketta. Osakeantivaltuutus on voimassa viisi vuotta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Osakeantivaltuutusta koskevalla päätöksellä kumottiin Orion Oyj:n varsinaisen yhtiökokouksen 22.3.2016 antama osakeantivaltuutus siltä osin, kuin valtuutusta ei ole vielä käytetty.

Valtuutusten ehdot on selostettu tarkemmin pörssitiedotteessa 26.3.2019.

Hallituksella ei ole valtuutusta korottaa osakepääomaa eikä laskea liikkeelle optio- tai vaihtovelkakirjalainaa tai optio-oikeuksia.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Konsernilla on voimassa kaksi konsernin avainhenkilöiden osakepohjaista kannustinjärjestelmää: Orion-konsernin pitkäjänteinen kannustinjärjestelmä 2016, josta on tiedotettu 2.2.2016 annetulla pörssitiedotteella sekä Orion-konsernin pitkäjänteinen kannustinjärjestelmä 2019, josta on tiedotettu 6.2.2019 annetulla pörssitiedotteella.

Orion luovutti maaliskuussa 47 279 kpl yhtiön hallussa olevaa Orion Oyj:n B-osaketta Orion-konsernin avainhenkilöiden kannustinjärjestelmään kuuluville henkilöille ansaintajaksoilta 2016-2018 ja 2018 maksettavina osakepalkkioina. Luovutus perustuu yhtiökokouksen 22.3.2016 antamaan valtuutukseen.

Vuoden 2016 osakepalkkiojärjestelmän yhden vuoden pituisten ansaintajaksojen perusteella saatuja osakkeita ei saa luovuttaa järjestelmään määritetyn sitouttamisjakson aikana. Kolmen vuoden ansaintajaksoihin ei liity sitouttamisjaksoa.

Vuoden 2019 osakepalkkiojärjestelmän yhden vuoden ansaintajaksoon liittyy kahden vuoden ja kahden vuoden ansaintajaksoon yhden vuoden pituinen sitouttamisjakso, jonka aikana palkkiona maksettuja osakkeita ei saa luovuttaa. Kolmen vuoden pituisiin ansaintajaksoihin ei liity sitouttamisjaksoa.

Omistus pohja

Orionin osakkeet kuuluvat Euroclear Finlandin ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään, ja Euroclear Finland on Orionin virallisen osakasluettelon ylläpitäjä.

Orionilla oli maaliskuun 2019 lopussa 71 209 (69 453) rekisteröityä osakkeenomistajaa, joista yksityishenkilöitä oli 95 % (95 %). Heidän omistuksessaan oli koko osakekannasta 42 % (42 %) ja kaikista äänistä 61 % (62 %). Hallintarekisteröityjä ja ulkomaalaisessa omistuksessa olevia osakkeita oli 47 (50) miljoonaa kappaletta. Niiden osuus kokonaisosakemäärästä oli 33 % (35 %) ja 8 % (8 %) yhteenlasketuista äänistä.

Orionin hallussa oli maaliskuun 2019 lopussa 515 161 (562 440) kappaletta yhtiön omia B-osakkeita. Niiden osuus yhtiön koko osakekannasta on 0,4 % (0,4 %) ja yhteenlasketusta äänimäärästä 0,06 % (0,07 %).

Yhtiökokouksen päätöksiä

Orion Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingin Messukeskuksessa 26.3.2019. Yhtiökokouksessa käsiteltiin muun muassa seuraavat asiat:

Tilinpäätöksen vahvistaminen tilikaudelta 1.1.-31.12.2018

Yhtiökokous vahvisti yhtiön ja konsernin tilinpäätöksen per 31.12.2018.

Osakekohtainen osinko 1,50 euroa

Hallituksen ehdotuksen mukaisesti päätettiin, että 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella jaetaan osinkoa 1,50 euroa osaketta kohden. Osingonjaon täsmäytyspäivä oli 28.3.2019 ja maksupäivä 4.4.2019.

Vastuuvapaudesta päättäminen

Hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle myönnettiin vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.-31.12.2018.

Hallituksen palkkiot

Yhtiökokous päätti, että hallituksen puheenjohtajalle maksetaan vuosipalkkiona 84 000 euroa, hallituksen varapuheenjohtajalle 55 000 euroa ja hallituksen jäsenelle 42 000 euroa. Lisäksi hallituksen puheenjohtajalle maksetaan kokouspalkkiona 1 200 euroa kokoukselta, hallituksen varapuheenjohtajalle 900 euroa kokoukselta ja hallituksen jäsenelle 600 euroa kokoukselta. Hallituksen jäsenten matkakustannusten korvaaminen jatkuu aieman käytännön mukaisesti. Edellä mainitut kokouspalkkiot maksetaan myös hallituksen asettamien valiokuntien puheenjohtajille ja jäsenille. Edellä mainitut vuosipalkkiot maksetaan 60-prosenttisesti rahana ja 40-prosenttisesti yhtiön osakkeina siten, että 26.4.-3.5.2019 hankitaan Orion Oyj:n B-osakkeita pörssistä hallituksen puheenjohtajalle 33 600 eurolla, hallituksen varapuheenjohtajalle 22 000 eurolla ja hallituksen jäsenelle 16 800 eurolla. Rahana maksettava osa vuosipalkkiosta, joka vastaa suunnilleen ennakonpidätykseen tarvittavaa määrää, maksetaan viimeistään 31.5.2019. Vuosipalkkiot kattavat hallituksen koko toimikauden. Lisäksi päätettiin, että yhtiö maksaa hallituksen jäsenten vuosipalkkioiden osakkeina maksettavaan osuuteen liittyvän varainsiirtoveron.

Hallituksen jäsenet ja puheenjohtaja

Hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistettiin seitsemän. Hallituksen jäseniksi seuraavalle toimikaudelle valittiin uudelleen Ari Lehtoranta, Timo Maasilta, Hilpi Rautelin, Eija Ronkainen, Mikael Silvennoinen ja Heikki Westerlund sekä uutena jäsenenä Pia Kalsta. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin uudelleen Heikki Westerlund.

Tilintarkastajan valinta ja palkkio

Tilintarkastajaksi seuraavalle toimikaudelle valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. Tilintarkastajan palkkio maksetaan yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Hallituksen järjestäytyminen

Hallitus valitsi yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa keskuudestaan hallituksen varapuheenjohtajaksi Timo Maasillan.

Liputusilmoitukset

Tammi-maaliskuun 2019 aikana ei tehty liputusilmoituksia.

Henkilöstö

Orion-konsernin keskimääräinen henkilömäärä tammi-maaliskuussa 2019 oli 3 183 (3 166). Maaliskuun 2019 lopussa konsernin palveluksessa oli yhteensä 3 184 (3 161) henkilöä, joista Suomessa työskenteli 2 514 (2 506) henkilöä ja Suomen ulkopuolella 670 (655) henkilöä.

Palkat ja muut henkilöstökulut olivat tammi-maaliskuussa yhteensä 55 (51) miljoonaa euroa.

Merkittävät oikeudelliset asiat

Orion-konserniin kuuluvia yhtiöitä on osapuolena erilaisissa oikeusriidoissa, joita ei kuitenkaan pidetä konsernin kannalta merkittävinä oikeudellisina asioina.

Liiketoimintakatsaus

Katsaus ihmislääkemarkkinoihin

Orionin yksittäisistä markkina-alueista tärkein on Suomi, jonka osuus konsernin kokonaisliikevaihdosta on noin kolmannes. Pharmarketin tilastoinnin (1-3/2019) mukaan Orionin reseptilääkkeiden myynnistä viitehintaisten lääkkeiden osuus apteekkikanavassa Suomessa oli noin 67 % (Lähde: Pharmarket). Orionin viitehintaisten reseptilääkkeiden myynnin volyymi kehittyi hieman markkinaa paremmin, mutta euroissa myynti laski vertailukaudesta johtuen edelleen jatkuvasta hintakilpailusta. Viitehintaisten lääkkeiden keskihinta markkinoilla laski tammi-maaliskuussa 2019 noin 10 % vertailukaudesta (Lähde: Pharmarket). Hintakilpailun merkitys on ollut Orionille huomattava, johtuen yhtiön laajasta tuotevalikoimasta ja huomattavasta markkinaosuudesta Suomessa. Orionin ihmislääkkeiden kokonaisymyynti, pitäen sisällään lääkkeellisten ja ei-lääkkeellisten tuotteiden myynnin, jäi markkinan kokonaiskehityksestä. Suomen lääkemarkkinan kasvu on tullut lähinnä alkuperälääkkeistä, joiden osuus Orionin Suomen liikevaihdosta on pieni.

Ihmislääkkeiden myynti Suomessa (lääkkeelliset ja ei-lääkkeelliset tuotteet):

milj. EUR	1-3/19	1-3/18	Muutos %
Viitehintaisten reseptilääkkeet (apteekkikanava)			
Markkina	106	118	-10%
Orion	28	30	-7%
Itsehoitotuotteet (apteekkikanava)			
Markkina	103	104	-1%
Orion	25	25	-1%
Ihmislääkkeiden kokonaisymyynti (sairaala- ja apteekkikanava)			
Markkina	676	647	+4%
Orion	76	79	-4%

Lähde: Pharmarket lääkemyyntitilastot 1-3/2019

Haastavasta toimintaympäristöstä huolimatta Orion on säilyttänyt asemansa Suomen johtavana lääkemarkkinoijana. Orionilla on erityisen vahva asema sekä viitehintaissa reseptilääkkeissä että itsehoitotuotteissa, joissa molemmissa sillä on noin neljänneksen markkinaosuus.

Orionin markkinaosuus ihmislääkkeiden myynnistä Suomessa (lääkkeelliset ja ei-lääkkeelliset tuotteet):

Orionin markkinaosuus, %	1-3/19	1-3/18
Viitehintaisten reseptilääkkeet (apteekkikanava)	26 %	26 %
Itsehoitotuotteet (apteekkikanava)	24 %	24 %
Ihmislääkkeet kokonaisuudessaan (apteekki- ja sairaalakanava)	11 %	12 %

Lähde: Pharmarket lääkemyyntitilastot 1-3/2019

Orion on merkittävä toimija myös Skandinavian generisten lääkkeiden markkinoilla.

Parkinsonin taudin hoito on edelleen Orionille merkittävä terapia-alue. Tammi-maaliskuussa 2019 entakaponia sisältävät Orionin brändätyt Parkinson-lääkkeet (Stalevo®, Comtess® ja Comtan®) muodostivat 9 % (11 %) konsernin liikevaihdosta.

Orionin brändättyjen Parkinson-lääkkeiden yhteenlaskettu myynti:

milj. EUR tai USD		MAT12/2018	MAT12/2017	Muutos %
Yhdysvallat	USD	4	6	-29 %
Eurooppa TOP 5	EUR	40	52	-23 %
Japani	EUR	66	73	-10 %

Lähde: IQVIA:n lääkemyyntitilastot MAT12/2018

Eurooppa TOP 5: Saksa, Iso-Britannia, Ranska, Espanja ja Italia

Euroopassa yleisimpien suonensisäisesti annosteltavien anestesia- ja tehohoitorauhoitteen (propofoli, midatsolaami, remifentaniili ja deksmedetomidiini) yhteenlaskettu myynti joulukuussa 2018 päättyneeltä 12 kuukauden jaksolta oli IQVIA:n lääkemyyntitilastojen mukaan 569 (542) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 5 %. Orionin Dexdor®-tehohoitorauhoitteen (deksmedetomidiini) myynti oli Euroopassa IQVIA:n lääkemyyntitilastojen mukaan 64 (64) miljoonaa euroa (+0 %).

Liikevaihto ja tulos

Liikevaihto tammi-maaliskuussa 2019 oli 241 (247) miljoonaa euroa, ja se laski 3 %. Liikevoitto oli 55 (70) miljoonaa euroa, ja se laski 21 %. Etappimaksujen osuus liikevaihdosta ja -voitosta oli 1 (3) miljoonaa euroa ja rojaltien 3 (4) miljoonaa euroa. Liikevoitto oli 23 % (28 %) liikevaihdosta.

Orionin kymmenen myydyimmän lääkevalmisteen liikevaihto tammi-maaliskuussa oli 119 (119) miljoonaa euroa. Näiden tuotteiden osuus kokonaisliikevaihdosta oli 49 % (48 %).

Alkuperälääkkeet

Alkuperälääkkeet-tulosyksikön tuotteisto koostuu patenttisuojatuista reseptilääkkeistä, jotka on suunnattu kolmelle terapia-alueelle: keskushermostosairauksiin, syöpäsairauksiin ja tehohoitoon sekä Easyhaler®-keuhkolääkkeisiin.

Alkuperälääkkeet-tulosyksikön liikevaihto tammi-maaliskuussa oli 89 (93) miljoonaa euroa, ja se laski 4 %.

Astman ja keuhkohtaumataudin hoitoon tarkoitetun Easyhaler-tuoteperheen yhteenlaskettu liikevaihto tammi-maaliskuussa 2019 oli 26 (22) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 21 %. Easyhaler on Orionin kehittämä, kuivajauhemuotoisia lääkkeitä annosteleva inhalaattori, johon Orion on kehittänyt lääkkeitä useista tunnetuista generisistä vaikuttavista aineista (salbutamoli,

beklometasoni, budesonidi, formoteroli, salmeteroli ja flutikasoni). Easyhaler-tuoteperheen kasvu tammi-maaliskuussa vuonna 2019 johtui pääosin budesonidi-formoteroli-yhdistelmävalmisteen vahvasta myynnistä, joka kasvoi 35 % ja oli 15 (11) miljoonaa euroa. Vuonna 2014 markkinoille tullut valmiste on myynnissä jo kaikilla keskeisillä Euroopan markkinoilla. Orionin lisäksi rinnakkaismarkkinointikumppani Menarini myy budesonidi-formoteroli-valmistetta Ranskassa ja muutamassa Etelä-Euroopan maassa. Myös Euroopan ulkopuolella on jätetty ensimmäiset myyntilupahakemukset. Menarini vastaa budesonidi-formoteroli-yhdistelmävalmisteen jakelusta Aasian ja Tyynenmeren alueella ja Hikma Pharmaceuticals PLC Lähi-idässä ja Pohjois-Afrikassa.

Orionin markkina-asema budesonidi-formoteroli-valmisteesa vaihtelee huomattavasti maittain. Orion uskoo voivansa saavuttaa vielä kasvua. Viime vuoden aikana Orion lisäsi resursseja Easyhaler-tuoteperheen myyntiin ja markkinointiin erityisesti Saksassa.

Orion sai maaliskuussa 2018 myönteiset päätökset EU:n hajautetuista myyntilupamenettelyistä koskien salmeteroli-flutikasoni Easyhaler -valmistetta, ja myyntilupahakemusten kansallinen käsittelyprosessi käynnistyi 23 EU-maassa. Myynti alkoi ensimmäisissä Euroopan maissa vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä. Salmeteroli-flutikasoni-yhdistelmävalmiste on Easyhaler-tuoteperheen kuudes tuote. Valmisteesa flutikasoni hoitaa limakalvotulehdusta ja salmeteroli toimii pitkävaikutteisena, keuhkoputkia avaavana lääkeaineena.

Orionilla on käynnissä seitsemännen Easyhaler-tuotteen, tiotropium-valmisteen kehitystyö Euroopan markkinoille. Easyhaler-tuotannon laajennus Espoon lääkevalmistetehtaalla valmistui ensimmäisellä vuosipuoliskolla, mikä mahdollistaa tuotantovolyymien kasvattamisen tuoteperheen laajentuessa.

Orion ja johtava digitaalisiin hoitomenetelmiin keskittynyt Propeller Health ilmoittivat helmikuussa yhteistyöstä astman ja keuhkohtaumataudin hoitoon tarkoitettujen Easyhaler® inhalaattoreiden yhdistämiseksi Propellerin digitaalisten lääkkeiden alustaan. Orionin nykyiset Easyhaler®-tuotteet yhdistetään Propellerin digitaalisten lääkkeiden alustaan pienen erikoisvalmisteen anturin avulla. Tämän sopimuksen myötä yhteistyössä kehitettävä anturi kiinnittyy inhalaattoriin ja luo yhteyden mobiilisovellukseen. Propeller seuraa automaattisesti lääkkeen käyttöä ja antaa henkilökohtaista palautetta ja tietoja, jotka auttavat potilaita ja heidän lääkäreitään hoitamaan ja lievittämään oireita.

Orionin Parkinsonin taudin hoitoon tarkoitettut lääkkeet ovat Stalevo® (vaikuttavat aineet karbidopa, levodopa ja entakaponi) ja Comtess®/Comtan® (entakaponi). Niiden yhteenlaskettu liikevaihto tammi-maaliskuussa 2019 oli 21 (28) miljoonaa euroa, ja se laski 25 %. Tuotteiden myynnille on ollut tyypillistä voimakas vaihtelu eri neljännten välillä johtuen toimitusten ajoituksesta keskeisille partnereille. Pidemmällä aikavälillä Orion odottaa Parkinson-lääkkeiden myynnin jatkavan laskua, sillä tuotteilla on geneeristä kilpailua käytännössä katsoen kaikilla markkinoilla. Yhdysvalloissa Orionin Parkinson-lääkkeillä on useita geneerisiä kilpailijoita, ja kilpailu lisääntyy Euroopassa sekä myös muilla markkinoilla. Japanissa Comtan-tuotteella on geneerisiä kilpailijoita, mutta Stalevo-tuotteen osalta geneerinen kilpailu ei ole vielä alkanut.

Parkinson-lääkkeiden myynnin jakauma:

milj. EUR	1-3/2019	1-3/2018	Muutos %
Toimitukset keskeisille partnereille	13	23	-42 %
Orionin oma myynti	8	6	+47 %

Parkinson-lääke Stalevon myynti- ja jakeluoikeuksien takaisin Hankinta Novartikselta joulukuun alussa vahvasti kasvutavoitteitamme Euroopassa. Katsauskauden jälkeen huhtikuun alussa myös Comtanin Euroopan myynti- ja jakeluoikeudet kotiutettiin takaisin Orionille. Stalevon myyntioikeuksien palautuminen tuo lisämyyntiä alkuvaiheessa vuositasolla noin 20 miljoonaa euroa ja Comtanin muutamia miljoonia euroja.

Stalevon ja Comtanin myynti- ja jakeluoikeuksien takaisin Hankinnan synnyttämän lisämyynnin ansioista Orionin brändättyjen Parkinson-lääkkeiden myynnin arvioidaan vuonna 2019 olevan edellisvuoden tasolla huolimatta geneerisen kilpailun jatkavasta laajenemisesta. Orion on maksanut Stalevon ja Comtanin

myyntioikeuksien siirrosta noin 28 miljoonaa Yhdysvaltojen dollaria. Hankinta poistetaan kahdessa vuodessa.

Orionin Dexdor®-tehohoitorauhoitteen (deksmedetomidiini) liikevaihto kasvoi 10 % ja oli 19 (18) miljoonaa euroa. Myynti kasvoi edelleen lähes kaikilla Euroopan markkinoilla ja kompensoi laskua niissä maissa, joissa tuotteella on geneeristä kilpailua. Dexdorin käyttöaihepatentti päättyi 31.3.2019. Merkittävää geneeristä kilpailua oli ainoastaan muutamassa maassa huolimatta siitä, että valmisteen geneerisille versioille on myönnetty myyntilupa useissa Euroopan maissa. On oletettavaa, että patenttisuojan rauettua tuotetta koskeva geneerinen kilpailu edelleen laajenee asteittain EU-alueella. Kilpailun laajenemisessa on kuitenkin maakohtaisia eroja, ja se riippuu muun muassa tarjouskilpailujen aikatauluista. Precedex®-tehohoitorauhoitteen myynti oli 3 (5) miljoonaa euroa, ja se laski 52 %. Myynti sisälsi sekä rojaltit että lääkeaineen myynnin.

Sydämen vaikean vajaatoiminnan hoitoon tarkoitettua Simdax®-lääkettä myydään maailmanlaajuisesti yhteensä noin 60 maassa. Tuotteen liikevaihto tammi-maaliskuussa kasvoi 16 % ja oli 17 (14) miljoonaa euroa. Orionin tietoon tuli vuoden 2018 ensimmäisellä vuosineljänneksellä, että Simdaxin geneerisestä versiosta on Euroopassa jätetty myyntilupahakemus. Tuotteen molekyylipatentti päättyi vuonna 2015, mutta mahdollisen geneerisen kilpailun ei edelleenkään arvioida vaikuttavan olennaisesti sen myyntiin vuonna 2019.

Orion on valmistautunut yhdessä Bayerin kanssa kehitetyn darolutamidin mahdolliseen kaupallistamiseen ja ilmoittanut käyttävänsä Bayerin kanssa sovitun oikeuden yhteiseen myynninedistämiseen Euroopassa. Lisäksi Orion vastaa tuotteen valmistuksesta maailmanlaajuisille markkinoille. Valmistelut niin darolutamidin vaikuttavan aineen kuin tablettienkin valmistamiseksi ovat käynnissä.

Erityistuotteet

Patenttisuojattomista eli geneerisistä reseptilääkkeistä, itsehoitotuotteista ja biosimilaareista muodostuvan Erityistuotteet-tulosyksikön liikevaihto tammi-maaliskuussa 2019 oli 111 (118) miljoonaa euroa, ja se laski 5 %.

Erityistuotteet-tulosyksikön tärkeimmät markkina-alueet ovat Suomi, Skandinavia sekä itäinen Eurooppa ja Venäjä. Suomessa tulosyksikön myynti tammi-maaliskuussa 2019 oli 65 (68) miljoonaa euroa, ja se laski 4 %. Myyntiä laski erityisesti kireänä jatkunut geneeristen lääkkeiden hintakilpailu, joka johtui pääsääntöisesti toimintaympäristön muuttumisesta eli vuoden 2017 alussa tehdystä vaihtokelpoisten reseptilääkkeiden hinnoittelujärjestelmän muutoksesta. Hintakilpailu on laskenut Orionin Suomen myyntiä noin 15 miljoonaa euroa vuositasolla sekä vuonna 2017 että vuonna 2018. Orion arvioi, että vuonna 2019 järjestelmämuutoksen ja siihen liittyvän hintojen laskun vaikutus tulee edelleen olemaan merkittävä, mutta hieman pienempi kuin vuonna 2018.

Skandinaviassa Erityistuotteiden myynti oli 22 (21) miljoonaa euroa, ja se nousi 6 %. Itäisessä Euroopassa sekä Venäjällä Erityistuotteiden myynti laski 8 % ja oli 14 (15) miljoonaa euroa.

Erityistuotteiden liikevaihdosta 66 (67) % tuli geneerisistä lääkkeistä, 26 (24) % itsehoitotuotteista ja 8 (9) % biosimilaareista. Biosimilaarien liikevaihto oli yhteensä 9 (11) miljoonaa euroa, ja se laski 12 %. Vuonna 2018 Orion voitti Norjassa Remsiman (infliksimabi) kansallisen tarjouskilpailun, ja toimitukset ovat alkaneet vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä suunnitelmien mukaan. Ritemuvia tuotteen (rituximabi) myynti etenee tarjouskilpailujen mukaisesti. Amgevita-tuotteen (adalimumabi) lanseeraus ja myynti on edennyt suunnitelmien mukaisesti.

Eläinlääkkeet

Pohjoismaissa ja osassa itäistä Eurooppaa Orion myy itse eläinlääkkeitä, ja muilla alueilla yhtiö toimii partnerien kautta. Lisäksi Orion markkinoi ja myy Pohjoismaissa useiden muiden yhtiöiden valmistamia eläinlääkkeitä. Orionin Eläinlääkkeet-yksiköllä on vahva markkina-asema kotimarkkinoillaan Pohjoismaissa.

Eläinlääkkeiden alkuvuosi kokonaisuutena on ollut hyvä. Tulosyksikön liikevaihto tammi-maaliskuussa 2019 oli 21 (20) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 3 %. Tulosyksikön liikevaihdosta 47 % (42 %) eli 10 (8) miljoonaa euroa muodostui eläinrauhotteiden myynnistä. Tuoteperheeseen kuuluvat Orionin eläinrauhotteet

Dexdomitor® (deksmedetomidiini), Domitor® (medetomidiini) ja Domosedan® (detomidiini) sekä rauhoitteiden vastavaikuttaja Antisedan® (atipametsoli).

Orion sai helmikuussa 2018 myönteiset päätökset EU:n hajautetuista myyntilupamenettelyistä koskien Clevor®-valmistetta. Clevor, jossa vaikuttavana aineena on ropiniroli, on silmätippamuotoinen lääke koirien myrkytystilanteiden hoitamiseen. Valmisteen lanseerausta suunnitellaan loppuvuodelle 2019. Orion on kehittämässä ToxBuddy-verkkopalvelua, joka tarjoaa eläinlääkäreille tietoa ja apua myrkytystapausten hoitamiseen koirilla. Palvelun lanseeraamista suunnitellaan kesäkuulle 2019. Palvelun avulla eläinlääkäri voi muun muassa arvioida myrkytyksen astetta ja saada hoito-ohjeita.

Fermion

Fermion valmistaa lääkkeiden vaikuttavia aineita Orionin ja muiden lääkeyhtiöiden käyttöön, ja sen tuoteisto kattaa lähes 30 lääkeainetta. Fermionin tavoitteena on valmistaa itse vaikuttavat aineet Orionin omiin alkuperälääkkeisiin. Muille lääkeyhtiöille Fermion valmistaa geneerisiä lääkeaineita sekä tarjoaa sopimusvalmistuspalveluita uusien vaikuttavien lääkeaineiden kehitykseen ja valmistukseen.

Fermionin liikevaihto ilman toimituksia Orionin omaan käyttöön oli 15 (12) miljoonaa euroa, mikä on yli puolet koko Fermionin liikevaihdosta. Lääkeraaka-aineiden kaupassa tilausryhmät ovat viime vuosina muuttuneet yhä lyhyemmiksi, ja tämä on johtanut liiketoiminnan volyymin aiempaa selkeästi suurempaan vaihteluun vuoden kuluessa ja eri vuosien välillä.

Tutkimus ja kehitys

Konsernin tutkimus- ja kehityskulut tammi-maaliskuussa pysyivät samalla tasolla ja olivat 26 (26) miljoonaa euroa. Niiden osuus konsernin liikevaihdosta oli 11 % (10 %). Tutkimus- ja kehityskulut sisältävät myös nykyisen tuoteiston kehittämiseen liittyviä kustannuksia.

Orion aloitti vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä tutkimushankkeen astman ja keuhkohtaumataudin hoitoon tarkoitetun Easyhaler-tuoteperheen laajentamiseksi. Orion kehittää tiotropium-valmistetta Euroopan markkinoille, ja valmisteen bioekvivalenssitutkimus on meneillään. Tiotropium on pitkävaikutteinen keuhkoputkia avaava antikolinergi, jota käytetään keuhkohtaumataudin hoidossa.

Orion ja Bayer saivat lokakuussa 2018 päätökseen kliinisen vaiheen III -tutkimuksen (ARAMIS), jossa tutkittiin uutta suun kautta otettavaa androgeenireseptorin estäjää darolutamidia etäpesäkkeettömän kastreatioresistentin eturauhassyövän (nmCRPC) hoidossa. Tutkimuksen päämuuttuja saavutettiin lokakuussa 2018: darolutamidi pidensi merkittävästi aikaa ennen etäpesäkkeiden ilmaantumista lumelääkkeeseen verrattuna. Darolutamidin turvallisuus ja siedettävyyden vastasivat aiemmin julkistettua tietoa.

Satunnaistetun (vaiheen III) ARAMIS-tutkimuksen ensimmäiset tulokset esitettiin suullisessa esityksessä Yhdysvaltain kliinisen onkologian yhdistyksen virtsateiden syöpiä käsittelevässä symposiumissa ASCO GU 2019:ssä 14.2.2019. Tulokset julkaistiin samanaikaisesti arvostetussa *The New England Journal of Medicine*-lehdessä. Tutkimustulosten mukaan darolutamidi sekä androgeeni-deprivaatioterapia (ADT) pidensivät aikaa eturauhassyövän etäpesäkkeiden ilmaantumiseen. Etäpesäkkeetön elinaika piteni tilastollisesti merkittävästi lumelääkkeen ja tavanomaisen hoidon (ADT:n) yhdistelmään verrattuna. Positiivinen suunta havaittiin myös elinajassa: kuoleman riski (mistä tahansa syystä) oli 29 prosenttia pienempi darolutamidia saaneilla. Darolutamidin käyttöön liittyi vähän haittavaikutuksia lumelääkkeeseen ja androgeeni-deprivaatioterapiaan verrattuna.

Bayer jätti darolutamidin myyntilupahakemukset katsauskaudella USA:n lääkeviranomaiselle FDA:lle, Japanin terveystieteiden ministeriölle ja Euroopan lääkevirastolle EMAlle. Hakemuksia muille markkinoille ollaan jättämässä parhaillaan.

Mikäli USA:n lääkeviranomaisen FDA myöntäisi myyntilupahakemukselle priority review -statuksen, tuotteen myynti voisi USA:ssa alkaa jo tämän vuoden lopussa.

Päättyneen ARAMIS-tutkimuksen lisäksi Orionilla ja Bayerilla on käynnissä toinen kliinisen vaiheen III -tutkimus (ARASENS), jossa tutkitaan darolutamidin tehoa ja turvallisuutta niillä potilailla, joilla on vasta diagnosoitu levinnyt, hormonisensitiivinen eturauhassyöpä (mHSPC) ja jotka ovat aloittamassa

hormoniterapiahoitoa. Hoitona on darolutamidi yhdistettynä hormoniterapiaan (androgeeni-deprivaatioterapia) sekä kemoterapia-aine dosetakseliin. Vuoden 2016 lopussa alkanut tutkimus etenee suunnitellusti, ja potilasrekrytointi saatiin valmiiksi vuoden 2018 toisella neljänneksellä. Tutkimuksen arvioidaan valmistuvan vuonna 2022.

Orion rekrytoi vuoden 2018 toisella neljänneksellä ensimmäiset potilaat kliinisen vaiheen III -tutkimukseen (REFALS), jossa tutkitaan suun kautta annosteltavaa levosimendaania (ODM-109) ALS-taudin oireiden hoidossa. Kansainvälinen rekrytointi on käynnissä. Tutkimuksen tavoitteena on osoittaa, että vahvistamalla ALS-potilaiden hengityselinten toimintaa, suun kautta annosteltava levosimendaani voi auttaa ylläpitämään hengityskapasiteettia ja siten tukea ALS-potilaiden yleistä toimintakykyä. Levosimendaani ei paranna ALS:ia. Sen tavoitteena on viivästyttää tarvetta hengityksen tukemiselle ja siten parantaa potilaan elämänlaatua. Orion toteuttaa tutkimuksen yksin ja investoi siihen noin 60 miljoonaa euroa kolmen vuoden aikana. Jos tulokset ovat myönteisiä, myyntilupaa on tarkoitus hakea Yhdysvalloissa ja Euroopassa. Suun kautta annosteltavalle levosimendaanille on myönnetty harvinaislääkkeen asema (Orphan Drug Designation) Yhdysvalloissa ja EU:ssa. Tutkimuksessa on mukana 450 potilasta ja noin sata tutkimuskeskusta Yhdysvalloissa, Kanadassa, EU:ssa ja Australiassa. Potilaita hoidetaan tutkimuksessa noin vuoden ajan. Levosimendaani on Orionin kehittämä, jo vuonna 2000 markkinoille tullut molekyyli, jota on käytetty sydämen vaikean vajaatoiminnan hoidossa.

Orion sai vuoden 2018 toisella neljänneksellä päätökseen kliinisen vaiheen II -tutkimuksen Parkinsonin taudin oireiden hoitoon tarkoitetulla lääkeaihiolla, jossa uuteen levodopa/karbidopaformulaatioon on yhdistetty Orionin kehittämä COMT-estäjä (ODM-104). Orion on analysoinut tuloksia ja arvioinut mahdollista siirtymistä kolmanteen vaiheeseen. Päätöksenteossa on otettu huomioon Orionin tutkimus- ja kehityshankkeiden kokonaisuus sekä vaihtoehtoiset investointimahdollisuudet muihin tutkimushankkeisiin. Orion on päättänyt, että ei vie tutkimusta eteenpäin itse, vaan etsii jatkokehitykseen kumppania.

Orionilla on meneillään kliinisen vaiheen II -tutkimus syöpien hoitoon tarkoitetulla uudella kohdennetulla FGFR+VEGFR inhibiitorilla (ODM-203). Tutkimuksessa selvitetään lääkeaihion tehoa kiinteiden syöpäkasvaimien kehityksen hidastamisessa potilailla, joilla on havaittu syöpäkasvaimessa FGFR-muutoksia.

Orionilla on meneillään kliinisen vaiheen I -tutkimus BET-proteiinien estäjällä (ODM-207), joka estää keskeisten syöpägeenien kuten myc-geenin transkriptiota monissa syöpälajeissa. Prekliinisissä tutkimuksissa ODM-207 on osoittanut kasvua hidastavia vaikutuksia useissa kiinteiden kasvaimien solulinjoissa. Tutkimuksessa selvitetään lääkeaihion turvallisuutta ja siedettävyyttä sekä alustavaa tehoa syöpäpotilailla.

Orion aloitti vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä kliinisen vaiheen I -tutkimuksen uudenlaisen selektiivisen hormonisynteesin estäjän (CYP11A1-estäjä) kehittämiseksi kastroitioresistenttiin eturauhassyöpään. Potilasrekrytointi etenee suunnitellusti. Prekliinisissä tutkimuksissa molekyylin (ODM-208) on havaittu estävän syöpäsolujen kasvua. Se saattaa tehotta myös sellaisiin hormonaalisiin syöpiin, jotka ovat tulleet vastustuskykyisiksi tavanomaisille hormonaalisille syöpähoidoille. Orion on ensimmäinen lääkeyhtiö, joka kehittää lääkettä tällä mekanismilla. Tutkimuksessa selvitetään lääkeaihion turvallisuutta ja siedettävyyttä eturauhassyöpäpotilailla, mutta Orionin suunnitelmissa on tutkia molekyyliä myös rintasyöpäpotilaiden hoidossa.

Orion on aloittanut kliinisen vaiheen I-tutkimuksen ODM-209 molekyyllillä. Kyseessä on ODM-208:n kaltainen selektiivisen hormonisynteesin estäjä (CYP11A1-estäjä). Prekliinisissä tutkimuksissa molekyylin (ODM-209) on havaittu estävän syöpäsolujen kasvua. ODM-208:n tapaan se saattaa tehotta myös sellaisiin hormoneista riippuvaisiin syöpiin, jotka ovat tulleet vastustuskykyisiksi tavanomaisille hormonaalisille syöpähoidoille. Tutkimuksessa selvitetään lääkeaihion turvallisuutta ja siedettävyyttä rintasyöpäpotilailla ja eturauhassyöpäpotilailla.

Lisäksi Orionilla on meneillään useita projekteja varhaisessa tutkimusvaiheessa. Näissä tutkitaan muun muassa keskushermostosairauksia, syöpää, neuropaattista kipua sekä suomalaisen tautiperinnön harvinaissairauksia.

Espoossa 25.4.2019

Orion Oyj:n hallitus

Orion Oyj

Timo Lappalainen
toimitusjohtaja

Jari Karlson
talousjohtaja

Taulukko-osa

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

milj. EUR	1-3/19	1-3/18	Muutos %	1-12/18
Liikevaihto	241,0	247,2	-2,5 %	977,5
Myytyjen suoritteiden kulut	-96,6	-97,6	-1,1 %	-387,9
Bruttokate	144,5	149,6	-3,4 %	589,6
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	0,1	2,7	-96,9 %	5,5
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-52,0	-46,4	+12,1 %	-195,3
T&K-kulut	-26,4	-25,7	+2,9 %	-104,0
Hallinnon kulut	-11,1	-10,4	+6,5 %	-43,0
Liikevoitto	55,0	69,8	-21,2 %	252,8
Rahoitustuotot	0,2	0,0	-494,5 %	0,3
Rahoituskulut	-1,2	-1,2	-0,4 %	-4,7
Voitto ennen veroja	53,9	68,7	-21,4 %	248,4
Tuloverot	-11,1	-14,9	-25,4 %	-51,0
Tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista	42,8	53,7	-20,3 %	197,3
Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista		3,4		132,9
Tilikauden voitto	42,8	57,1	-25,0 %	330,3
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT VEROVAIKUTUS HUOMIOITUNA				
Muuntoerot	0,8	-0,3		-1,7
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	0,8	-0,3		-1,7
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät (jatkuvat toiminnot)	-0,0			-21,4
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät (lopetetut toiminnot)		-0,0		2,9
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	-0,0	-0,0		-18,5
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	0,8	-0,3		-20,1
Tilikauden laaja tulos verovaikutus huomioituna	43,6	56,8	-23,2 %	310,1
TILIKAUDEN VOITON JAKAUTUMINEN				
Emoyhtiön omistajille	42,8	57,1	-25,0 %	330,3
Määräysvallattomille omistajille		0,0		
TILIKAUDEN LAAJAN TULOKSEN JAKAUTUMINEN				
Emoyhtiön omistajille	43,6	56,8	-23,2 %	310,1
Määräysvallattomille omistajille		0,0		
Jatkuvat toiminnot				
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR¹	0,30	0,38	-19,1 %	1,40
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR¹	0,30	0,38	-19,1 %	1,40
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	13,6	9,8	+38,8 %	41,1
Palkat ja muut henkilöstökulut	55,1	51,1	+7,9 %	200,7

Lopetetut toiminnot

Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR¹	0,02	0,95
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR¹	0,02	0,95
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	0,7	0,7
Palkat ja muut henkilöstökulut	4,0	2,1

¹Osakekohtainen tulos on laskettu emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta.

Vertailukaudella 30.4.2018 myyty Diagnostiikka -liiketoiminta on 1-3/2018 osavuositarkastuksesta lähtien esitetty lopetettuna toimintona.

IFRS 16-standardi on otettu käyttöön yksinkertaistettua takautuvaa menetelmää soveltaen, eikä vertailukausien lukuja ole näin ollen oikaistu.

KONSERNITASE

VARAT				
milj. EUR	3/19	3/18	Muutos %	12/18
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	320,2	313,8	+2,1 %	316,9
Liikearvo	13,5	13,5		13,5
Aineettomat oikeudet	43,7	28,0	+56,1 %	47,5
Muut aineettomat hyödykkeet	2,7	2,5	+8,1 %	2,7
Osuudet osakkuusyhteisöissä	0,1	0,1	-1,8 %	0,1
Muut sijoitukset	0,3	0,3	-1,5 %	0,3
Eläkevarat	31,2	50,1	-37,7 %	31,5
Laskennalliset verosaamiset	5,3	5,3	-0,7 %	5,1
Muut pitkäaikaiset saamiset	0,9	2,0	-54,6 %	0,9
Pitkäaikaiset varat yhteensä	417,8	415,5	+0,6 %	418,5
Vaihto-omaisuus	220,4	216,0	+2,0 %	222,1
Myyntisaamiset	178,6	197,0	-9,3 %	188,8
Muut saamiset	41,7	54,8	-23,9 %	33,7
Rahamarkkinasijoitukset	36,6			35,0
Rahavarat	304,6	76,8	+296,8 %	248,7
Lyhytaikaiset varat yhteensä	781,8	544,5	+43,6 %	728,2
Myytävinä olevat omaisuuserät		55,9		
Varat yhteensä	1 199,7	1 016,0	+18,1 %	1 146,7
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
milj. EUR	3/19	3/18	Muutos %	12/18
Osakepääoma	92,2	92,2		92,2
Käyttörahasto	0,5	0,5		0,5
Muut rahastot	2,5	2,4	+4,0 %	2,4
Kertyneet voittovarot	511,6	423,4	+20,8 %	678,0
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	606,8	518,5	+17,0 %	773,1
Määräysvallattomien omistajien osuudet		0,0	-100,0 %	
Oma pääoma yhteensä	606,8	518,5	+17,0 %	773,1
Laskennalliset verovelat	39,7	40,2	-1,3 %	37,8
Eläkeveloitteet	3,6	3,3	+10,0 %	3,6
Varaukset	0,3	0,3	+10,0 %	0,3
Pitkäaikaiset korolliset velat	5,4	150,4	-96,4 %	0,6
Muut pitkäaikaiset velat	16,9	18,2	-7,3 %	17,4
Pitkäaikaiset velat yhteensä	65,9	212,4	-69,0 %	59,8
Ostovelat	68,3	79,7	-14,3 %	74,9
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		0,8	-100,0 %	1,5
Muut lyhytaikaiset velat	305,7	143,6	+112,9 %	86,4
Varaukset		0,0	-100,0 %	
Lyhytaikaiset korolliset velat	152,9	39,7	+285,1 %	150,9
Lyhytaikaiset velat yhteensä	527,0	263,7	+99,8 %	313,8
Myytäviin omaisuuseriin sisältyvät velat		21,3		

Velat yhteensä	592,9	497,4	+19,2 %	373,6
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 199,7	1 016,0	+18,1 %	1 146,7

Vertailukaudella 30.4.2018 myyty Diagnostiikka -liiketoiminta on 1-3/2018 osavuositarkastuksesta lähtien esitetty lopetettuna toimintona. Vertailukauden tase 3/2018 sisältää lopetettuun toimintoon kuuluvat varat ja velat.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

- a. Osakepääoma
- b. Käyttörahasot
- c. Muut rahastot
- d. Etuuspoijaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät
- e. Muuntoerot
- f. Kertyneet voittovarat
- g. Määräysvallattomien omistajien osuus
- h. Oma pääoma yhteensä**

milj. EUR	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma							h.
	a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.	
Oma pääoma 1.1.2018	92,2	0,5	2,3	31,9	-5,9	558,6	-0,0	679,7
IFRS 15- ja IFRS 9-standardin käyttöönoton vaikutus						-16,5		-16,5
Oikaistu oma pääoma 1.1.2018	92,2	0,5	2,3	31,9	-5,9	542,1	-0,0	663,2
Tilikauden tulos						57,1		57,1
Muut laajan tuloksen erät								
Muuntoerot					-0,5	0,2		-0,3
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät				-0,0				-0,0
Tapahtumat omistajien kanssa								
Osingonjako ja pääoman palautus						-204,0		-204,0
Osakekannustinjärjestelmä						3,0		3,0
Muut muutokset			0,0			-0,4	0,0	-0,4
Oma pääoma 31.3.2018	92,2	0,5	2,3	31,9	-6,4	397,9	-0,0	518,5
Oma pääoma 1.1.2019	92,2	0,5	2,4	10,5	-7,7	675,3		773,1
IFRS 16-standardin käyttöönoton vaikutus						-0,2		-0,2
Oikaistu oma pääoma 1.1.2019	92,2	0,5	2,4	10,5	-7,7	675,1		772,9
Tilikauden tulos						42,8		42,8
Muut laajan tuloksen erät								
Muuntoerot					0,6	0,2		0,8
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät				-0,0				-0,0
Tapahtumat omistajien kanssa								
Osingonjako ja pääoman palautus						-211,4		-211,4
Osakekannustinjärjestelmä						0,5		0,5
Muut muutokset			0,0			1,1		1,1
Oma pääoma 31.3.2019	92,2	0,5	2,5	10,5	-7,1	508,2		606,8

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

milj. EUR	1-3/19	1-3/18	1-12/18
Liikevoitto	55,0	72,9	387,3
Oikaisut	13,4	13,4	-87,8
Käyttöpääoman muutos	9,2	-1,5	-10,2
Maksetut korot	-0,4	-0,5	-5,9
Saadut korot	0,4	0,6	1,7
Saadut osingot	0,0	0,0	0,0
Maksetut verot	-13,9	-16,7	-54,3
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	63,8	68,2	230,9
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-5,9	-12,2	-38,1
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-1,5	-1,5	-28,7
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden sekä muiden sijoitusten myynnit	0,1	0,2	0,9
Tytäryhtiöiden myynnit			161,3
Investointien rahavirta yhteensä	-7,3	-13,6	95,4
Lyhytaikaisten lainojen nostot	0,2	30,8	0,0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-0,7	-0,3	-2,6
Maksetut osingot ja muu voitonjako	0,0	-171,7	-203,9
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-0,6	-141,3	-205,3
Rahavarojen muutos	55,9	-86,7	121,1
Rahavarat kauden alussa	283,7	164,1	164,1
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	1,6	0,2	-1,5
Lopetettujen toimintojen vaikutus			-0,9
Rahavarojen muutos	55,9	-86,7	121,9
Rahavarat kauden lopussa	341,2	77,5	283,7
Täsmäytys taseen rahavaroihin			
Taseen rahavarat kauden lopussa	304,6	77,5	248,7
Rahamarkkinasijoitukset kauden lopussa	36,6		35,0
Rahavirtalaskelman rahavarat	341,2	77,5	283,7

Vertailukaudella 30.4.2018 myyty Diagnostiikka -liiketoiminta on 1-3/2018 osavuositarkastuksesta lähtien esitetty lopetettuna toimintona. Rahavirtalaskelma vertailukaudelta 1-3/2018 sekä kaudelta 1-12/2018 sisältää lopetettuun toimintoon kuuluvat varat ja velat.

LOPETETUT TOIMINNOT

Tilikaudella 2019 ei ole myytäviksi tai lopetetuiksi toiminnoiksi luokiteltuja liiketoimintoja.

Orion ilmoitti tilikauden 2018 alussa päättäneensä selvittää Orion Diagnostican mahdollista myyntiä tai muuta järjestelyä. Selvityksen seurauksena Orion Diagnostica Oy:n kaikkien osakkeiden eli Orion Diagnostica-tulosityksikön myynnistä allekirjoitettiin sopimus Axcel Management A/S:n (Axcel) hallinnoiman sijoitusrahaston kanssa 21.4.2018. Taloudellisessa katsauksessa sekä osavuosikatsauksen taulukko-osan vertailutiedoissa Orion Diagnostica-segmentti on käsitelty lopetettuna toimintona. Lopetettujen toimintojen voitto vertailukauden tammi-maaliskuussa 2018 oli 3,4 miljoonaa euroa.

Saadusta kauppahinnasta 161,7 miljoonaa euroa Orion kirjasi vertailukaudelle 2018 128,4 miljoonan euron myyntivoiton, joka on laajassa tuloslaskelmassa esitetty lopetettujen toimintojen yhteydessä. Orionilla on mahdollisuus saada lisäksi lisäkauppahintana enintään 60 miljoonaa euroa. Lisäkauppahinnan maksaminen perustuu Axcelin saamaan sijoitetun pääoman tuottoon sen luopuessa sijoituksestaan ("Exit"). Lisäkauppahinnan euromäärään ja ajoitukseen liittyvän epävarmuuden takia arvioitu myyntivoitto ei sisällä osuutta lisäkauppahinnasta.

TILIKAUDEN TULOS LOPETETUISTA TOIMINNOISTA

milj. EUR	1-3/19	1-3/18	Muutos %	1-12/18
Liikevaihto		14,5		18,7
Lopetettujen toimintojen myynnistä saatu myyntivoitto				128,4
Kulut yhteensä		-11,4		-12,5
Liikevoitto		3,1		134,6
Tuloverot		0,3		-1,6
Tilikauden voitto		3,4		132,9

AINEELLISTEN KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

milj. EUR	3/19	3/18	1-12/18
Kirjanpitoarvo kauden alussa	316,9	323,1	323,1
+ IFRS 16-standardin käyttöönoton vaikutus	8,6		
- lopetetut toiminnot		-10,0	-10,0
Lisäykset	4,9	8,5	36,1
Vähennykset	-1,7	-0,1	-0,9
Poistot ja arvonalentumiset	-8,6	-7,7	-31,1
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	320,2	313,8	316,9

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET (ILMAN LIIKEARVOA)

milj. EUR	3/19	3/18	12/18
Kirjanpitoarvo kauden alussa	50,2	39,4	39,4
- lopetetut toiminnot		-8,0	-8,0
Lisäykset	1,1	1,3	28,7
Vähennykset	-0,0	-0,0	-0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-5,0	-2,2	-10,0
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	46,4	30,5	50,2

VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET

milj. EUR	3/19	3/18	12/18
ANNETUT VAKUUKSET OMISTA SITOUMUKSISTA			
Takaukset	4,9	3,8	4,5
MUUT VASTUUT			
Leasing-vastuut	3,1	5,9	14,5
Muut vastuut	0,3	0,3	0,3

JOHDANNAISSOPIMUKSET

milj. EUR	3/19	3/18	12/18
VALUUTTATERMIINIT JA VALUUTANVAIHTOSOPIMUKSET			
Käypä arvo, milj. EUR	-0,1	-0,1	0,2
Nimellisarvo, milj. EUR	33,2	40,9	32,6
VALUUTTAOPTIOT			
Käypä arvo, milj. EUR	-0,1	0,0	0,0
Nimellisarvo, milj. EUR	52,9	48,4	31,8

RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYPIEN ARVOJEN MÄÄRITYS JA HIERARKIA

milj. EUR	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset		0,1		0,1
Rahamarkkinasijoitukset	36,6			36,6
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet			0,3	0,3
Varat yhteensä	36,6	0,1	0,3	37,0
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset		-0,3		-0,3
Velat yhteensä		-0,3		-0,3

Tason 1 rahoitusinstrumentin käypä arvo perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin. Tason 2 johdannaisten käypä arvo perustuu markkinoilta saatuihin syöttötietoihin. Tason 3 rahoitusinstrumenttien käypä arvo ei ole arvioitavissa markkinoilta saatavilla tiedoilla.

Konsernissa noudatetaan periaatetta, jonka mukaan käypien arvojen hierarkian tasojen väliset siirrot kirjataan sille päivälle, jona siirron aiheuttanut tapahtuma on toteutunut.

Tasojen välillä ei ole tapahtunut siirtoja raportointikauden aikana.

LIIKETOIMET LÄHIPIIRIIN KUULUVIEN KANSSA

milj. EUR	3/19	3/18	3/18
Johdon työsuhde-etuudet	2,7	3,8	5,9

Liiketoimintakatsaukset

LIKEVAIHTO TULOSYKSIKÖITTÄIN

milj. EUR	1-3/19	1-3/18	Muutos %	1-12/18
Alkuperälääkkeet ¹⁾	89,4	92,8	-3,7 %	356,9
Erytist tuotteet	111,2	117,6	-5,4 %	473,1
Eläinlääkkeet	20,7	20,0	+3,4 %	80,4
Fermion	14,9	12,3	+21,0 %	50,7
Sopimusvalmistus ja muut	4,8	4,4	+7,9 %	16,3
Konserni yhteensä	241,0	247,2	-2,5 %	977,5

1) Alkuperälääkkeiden liikevaihto kaudella 1-3/19 sisältää 0,5 (1-3/18: 0,5) miljoonaa euroa ajan kuluessa tuloutettavia myyntituottoja asiakkaille luovutettavista suoritevelvoitteista.

LIKEVAIHTO JA LIIKEVOITTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

milj. EUR	2019		2018		2017			
	1-3	10-12	7-9	4-6	1-3	10-12	7-9	4-6
Liikevaihto	241,0	262,4	221,8	246,1	247,2	265,9	241,5	260,7
Liikevoitto	55,0	68,6	44,6	69,7	69,8	70,5	54,9	70,5

LIKEVAIHDON MAANTIETEELLINEN JAKAUMA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

milj. EUR	2019		2018		2017			
	1-3	10-12	7-9	4-6	1-3	10-12	7-9	4-6
Suomi	74,3	82,7	74,0	75,4	80,0	84,6	80,4	82,4
Skandinavia	43,9	40,4	36,4	36,9	41,2	42,4	44,0	46,6
Muu Eurooppa	82,8	83,5	72,0	73,0	75,5	80,5	73,2	78,7
Pohjois-Amerikka	13,9	15,9	14,9	13,5	14,0	27,0	16,8	15,7
Muut maat	26,1	39,7	24,4	47,3	36,6	31,4	27,1	37,2
Konserni yhteensä	241,0	262,4	221,8	246,1	247,2	265,9	241,5	260,7

KYMMENEN MYYDYINTÄ LÄÄKEVALMISTETTA

milj. EUR	1-3/19	1-3/18	Muutos %	1-12/18
Easyhaler®-tuoteperhe (astma, keuhkohtaumatauti)	26,1	21,6	+20,8 %	90,4
Stalevo®, Comtess® ja Comtan® (Parkinsonin tauti)	21,1	28,0	-24,5 %	100,1
Dexdor® (tehohoitorauhoite)	19,2	17,5	+9,6 %	63,1
Simdax® (sydämen vajaatoiminta)	16,6	14,3	+16,0 %	59,4
Dexdomitor®, Domitor®, Domosedan® ja Antisedan® (eläinrauhotteet)	9,7	8,4	+14,5 %	33,6
Biosimilaarit (nivelreuma, tulehdukselliset suolistosairaudet)	9,3	10,6	-11,8 %	24,8
Burana® (tulehdus, kipu)	6,1	5,8	+5,0 %	23,5
Divina-sarja (vaihdevuosioreetit)	4,5	4,2	+8,3 %	18,8
Marevan® (verenohennus)	3,3	4,3	-24,3 %	17,8
Geneeriset entakaponi-tuotteet (Parkinsonin tauti)	2,8	3,9	-29,2 %	12,4
Yhteensä	118,6	118,6		443,9
Osuus konsernin liikevaihdosta	49 %	48 %		45 %

KESKEISET KLIINiset LÄÄKEKEHITYSHANKKEET

Projekti	Käyttöaihe	FAASI			Rekisteröinti
		I	II	III	
Easyhaler® tiotropium	Keuhkoastma	Bioekvivalenssitutkimus*			
Darolutamidi ¹⁾	Eturauhassyöpä (nmCRPC)	I	II	III	* -
Darolutamidi ¹⁾	Eturauhassyöpä (mHSPC)	I	II	III*	
ODM-109 (suun kautta otettava levosimendaani)	ALS-tauti	I	II	III*	
ODM-203 (FGFR+VEGFR inhibiittori)	Kiinteät syöpäkasvaimet	I	II*		
ODM-207 (BET-proteiinien estäjä)	Syöpä	I*			
ODM-208 (CYP11A1-estäjä)	Eturauhassyöpä (CRPC)	I*			
ODM-209 (CYP11A1-estäjä)	Rintasyöpä Eturauhassyöpä (CRPC)	I*			
¹⁾ Yhteistyössä Bayerin kanssa		*	= Vaihe meneillään		
		III	= Status muuttunut edellisestä vuosineljänneksestä		

Tietoja Orionin osakkeista

OSAKKEIDEN PERUSTIEDOT 31.3.2019

	A-osake	B-osake	Yhteensä
Kaupankäyntitunnus Nasdaq Helsingissä	ORNAV	ORNBV	
Listautumispäivä	1.7.2006	1.7.2006	
ISIN-koodi	FI0009014369	FI0009014377	
ICB-koodi	4500	4500	
Reuters-koodi	ORNAV.HE	ORNBV.HE	
Bloomberg-koodi	ORNAV.FH	ORNBV.FH	
Osakepääoma, milj. EUR	24,2	68,0	92,2
Kirjanpidollinen vasta-arvo/osake, EUR	0,65	0,65	
Osakemäärä yhteensä, kpl	37 120 346	104 137 482	141 257 828
% koko osakekannasta	26 %	74 %	100 %
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet, kpl		515 161	515 161
Osakkeita yhteensä ilman omia osakkeita, kpl	37 120 346	103 622 321	140 742 667
Osakkeiden vähimmäismäärä, kpl			1
A- ja B-osakkeita enintään ja kaikkien osakkeiden enimmäismäärä, kpl	500 000 000	1 000 000 000	1 000 000 000
Ääniä/osake	20	1	
Äänimäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita	742 406 920	103 622 321	846 029 241
% kaikista äänistä	88 %	12 %	100 %
Osakkeenomistajia	20 421	57 272	71 209

Sekä A- että B-osake antaa osakkeenomistajalle samat oikeudet yhtiön omaisuuteen ja osingonjakoon.

TIETOJA KAUPANKÄYNNISTÄ NASDAQ HELSINGISSÄ 1.1.-31.3.2019

	A-osake	B-osake	Yhteensä
Vaihdettu osakemäärä, kpl	594 560	26 630 879	27 225 439
Vaihdon osuus osakemäärästä, %	1,6 %	25,6 %	19,3 %
Vaihto, milj. EUR	19,0	847,0	866,0
Päätöskurssi 31.12.2018, EUR	30,30	30,28	
Alin kurssi, EUR (A ja B 13.2.2019)	28,75	28,64	
Keskikurssi, EUR	32,03	31,81	
Ylin kurssi, EUR (A ja B 20.3.2019)	35,25	35,40	
Päätöskurssi 31.3.2019, EUR	33,35	33,42	
Osakekannan markkina-arvo 31.3.2019, milj. EUR	1 238,0	3 463,1	4 701,0

OSAKEKOHTAISIA TUNNUSLUKUJA

	1-3/19	1-3/18	Muutos %	1-12/18
Laimentamaton osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot, EUR	0,30	0,38	-19,1 %	1,40
Laimentamaton osakekohtainen tulos, jatkuvat ja lopetetut toiminnot, EUR		0,41		2,35
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot, EUR	0,30	0,38	-19,1 %	1,40
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, jatkuvat ja lopetetut toiminnot, EUR		0,41		2,35
Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä, EUR	0,40	0,39	+3,4 %	2,32
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	4,31	3,54	+21,8 %	5,50
Osakkeita keskimäärin ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita, 1 000 kpl	140 711	140 620		140 677

Vertailukaudella 30.4.2018 myyty Diagnostiikka -liiketoiminta on 1-3/2018 osavuositarkastuksesta lähtien esitetty lopetettuna toimintona.

Liitteet

Raportointi

Orion-konsernin emoyhtiö on Orion Oyj. Konsernissa on yksi liiketoiminta-alue eli toimintasegmentti ja neljä tulosityksikköä. Orion raportoi toiminnoistaan yhden toimintasegmentin mukaan.

- Lääkeliiketoiminta
  - Alkuperälääkkeet (patentoidut reseptilääkkeet kolmelle terapia-alueelle)
  - Erityistuotteet (geneeriset eli patenttisuojojattomat reseptilääkkeet ja itsehoitotuotteet sekä biosimilaarit)
  - Eläinlääkkeet (lääkkeet ja hoitotuotteet lemmikki- ja tuotantoeläimille)
  - Fermion (lääkkeiden vaikuttavat aineet Orionille ja muille yhtiöille)

Sopimusvalmistus ja muut eli lääkevalmistus muille yhtiöille sisältyy Lääkeliiketoiminnan segmenttiin, mutta se ei ole erillinen tulosityksikkönsä.

Katsauksen laatimisperiaatteet

Tämä katsaus on laadittu IAS 34, Osavuosikatsaukset -standardin mukaisesti. Katsauksen laatimisessa on noudatettu samoja laatimisperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2017, joiden lisäksi on noudatettu 1.1.2019 alkaen käyttöön otettuja EU:n hyväksymiä muutoksia olemassa oleviin IFRS-standardeihin sekä IAS-standardeihin.

Orion-konsernissa on otettu 1.1.2019 alkaen käyttöön uusi IFRS 16-standardi, jonka vaikutus konsernitilinpäätökseen on kuvattu alla. Muilla 1.1.2019 alkaen käyttöön otetuilla uusilla IFRS-standardien tulkinnoilla ja muutoksilla ei ole ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Katsauskauden sovelletut periaatteet ja laskentamenetelmät ovat saatavilla Orionin kotisivulla osoitteessa <http://www.orion.fi/sijoittajat>.

IFRS 16 (Vuokrasopimukset) -standardin käyttöönotto

Tiedot siirtymästä 1.1.2019

IFRS 16 -standardi (Vuokrasopimukset) on korvannut aiemmin vuokrasopimusten kirjanpitoikäisyyttä säädelleen IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnot 1.1.2019 alkaen. Konserni on soveltanut siirtymässä IFRS 16 -standardin sallimaa yksinkertaistettua menetelmää ja on kirjannut kertyneen vaikutuksen 1.1.2019 avaavan taseen voittovaroihin eikä esitä vertailutietoja.

Konserni on määrittänyt IFRS 16:n mukaiseksi vuokrasopimuksista aiheutuvaksi velaksi määrän, joka vastaa jäljellä olevien vuokrien nykyarvoa diskontattuna konsernin lisäluoton korkoa vastaavalla korkokannalla. Käyttöoikeusomaisuuserä on arvostettu kirjanpitoarvoon ikään kuin standardia olisi sovellettu sopimuksen alkamisajankohdasta lähtien. Käyttöoikeusomaisuuserän arvo on määritetty diskonttaamalla tulevat vuokrat konsernin lisäluoton korkokannalla soveltamisen aloittamisajankohdasta. Vuokrasopimusvelan ja käyttöoikeusomaisuuserien arvon erotus on kirjattu omaan pääomaan kertyneiden voittovarojen oikaisuksi.

Konserni on soveltanut seuraavia IFRS 16:n sallimia käytännön apukeinoja standardin käyttöönotossa. Konserni on käyttänyt yhtä diskonttaus korkokantaa olennaisesti samankaltaisista vuokrasopimuksista muodostuviin kokonaisuuksiin. Aiemmin rahoitusleasingisopimuksiksi luokitellut vuokrasopimukset on siirtymässä kirjattu IAS 17:n mukaisesti määriteltyihin käyttöoikeusomaisuuserien ja vuokrasopimusvelkojen kirjanpitoarvoihin. Lisäksi konserni on hyödyntänyt standardin sisältämät helpotukset ja käsitellyt soveltamisen aloittamisajankohdasta lähtien enintään 12 kuukauden pituiset

sopimukset lyhytaikaisina vuokrasopimuksina ja arvoltaan vähäisiä olevia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset vähäarvoisina. Näistä aiheutuvat vuokratulot on kirjattu tulosvaikutteisesti 1.1.2019 alkavalle tilikaudelle. Konserni tulee arvioimaan esimerkiksi vuokra-aikojen oikeellisuutta soveltamisajankohdan jälkeen ja korjaamaan niitä myöhemmin havaittujen tosiseikkojen perusteella.

Konserni on määrittänyt IFRS 16 -standardin vaikutuksen konsernin taseeseen kaikkien konsernin tunnistamien vuokrasopimusten osalta sekä sellaisten järjestelyiden, joihin saattaa liittyä vuokrasopimuksia osalta. Konsernilla tunnistettiin olevan kaikkiaan noin 400 vuokrasopimusta eri toimintamaissa. Konsernin lisäluoton koron painotettu keskiarvo eli siirtymässä käytetty diskonttauskorko perustuu IRS-markkinakorkoihin lisätynä maakohtaiseen riskiin perustuvalla preemiolla.

Konserni on kirjannut IFRS 16:n soveltamisen seurauksena käyttöomaisuuden lisäykseksi 8,6 miljoonaa euroa. Taseen vuokrasopimuksista aiheutuvan velan lisäykseksi on kirjattu 8,9 miljoonaa euroa. Oman pääoman kertyneiden voittovarojen vähennykseksi on kirjattu 0,2 miljoonaa euroa. Laskennallisten verosaamisten lisäykseksi on kirjattu 0,0 miljoonaa euroa

LEASING-VASTUUN 31.12.2018 TÄSMÄYTTÄMINEN LEASING-VELKAAN 1.1.2019

milj. EUR	
Leasing-vastuut 31.12.2018	14,5
Diskontattu arvo 1.1.2019	14,8
Rahoitusleasing-velat 31.12.2018	1,6
Lyhytaikaiset ja määrältään vähäiset vuokrasopimukset	-5,0
Vuonna 2019 alkavat vuokrasopimukset, jotka eivät vielä sisälly vuokrasopimusvelkaan	-1,8
Leasing-velat 1.1.2019	8,9

OIKAISTUT TULOSLASKELMAN JA TASEEN LUVUT SEKÄ MUUT TUNNUSLUVUT TILIKAUDELTA 2018

- 1) Aiemmin osavuositarkastuksessa ja tilinpäätöstiedotteessa raportoitu vertailutieto.
- 2) Aiemmin osavuositarkastuksessa ja tilinpäätöstiedotteessa raportoitu vertailutieto, jos IFRS 16 -standardin vaikutukset otetaan huomioon

	1-3/18		1-12/18	
	1)	2)	1)	2)
Liikevaihto, milj. EUR	247,2	247,2	977,5	977,5
Liikevoitto, milj. EUR	69,8	69,8	252,8	253,0
% liikevaihdosta	28,2 %	28,3 %	25,9 %	25,9 %
Voitto ennen veroja, milj. EUR	68,7	68,7	248,4	248,4
% liikevaihdosta	27,8 %	27,8 %	25,4 %	25,4 %
Tuloverot, milj. EUR	14,9	14,9	51,0	51,0
Tilikauden voitto, milj. EUR	57,1	57,1	330,3	330,3
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen, milj. EUR	56,8	56,8	310,1	310,1
Laskennalliset verosaamiset, milj. EUR	5,3	5,3	5,1	5,1
Pitkäaikaiset korolliset velat, milj. EUR	150,4	157,7	0,6	6,4
Lyhytaikaiset korolliset velat, milj. EUR	39,7	42,5	150,9	153,9
Oma pääoma yhteensä, milj. EUR	518,5	518,5	773,1	773,1
Taseen loppusumma, milj. EUR	1 016,0	1 026,1	1 146,7	1 155,6
Omavaraisuusaste, %	53,3 %	52,7 %	68,8 %	68,2 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	22,8 %	24,8 %	-17,1 %	-15,9 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	37,3 %	36,8 %	44,3 %	43,9 %
Oman pääoman tuotto verojen jälkeen, %	36,7 %	36,7 %	45,5 %	45,5 %
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,38	0,38	1,40	1,40
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,38	0,38	1,40	1,40
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	3,54	3,54	5,50	5,50

Vuokrasopimusten kirjanpitoikäsitteily IFRS 16 -standardin mukaan

Vuokrasopimuksen olemassaolon toteaminen

Konserni arvioi sopimusten syntymishetkellä, onko kyseinen sopimus vuokrasopimus tai sisältyykö siihen vuokrasopimus. Sopimukseen sisältyy vuokrasopimus, kun siihen sisältyy yksilöity omaisuuserä ja kun sen kautta saadaan oikeus kyseessä olevan omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan tietyn ajanjaksoksi. Edellytyksenä on, että konserni suorittaa tästä oikeudesta vastikkeen sopimuskumppanille.

Omaisuuserä voidaan yksilöidä joko suoraan esimerkiksi tietyn yksilöintikoodin perusteella tai epäsuorasti, jolloin omaisuuserää ei yksilöidä sopimuksessa mutta käytännössä sopimus on mahdollista toteuttaa vain tiettyä omaisuuserää käyttäen. Yksilöity omaisuuserä voi olla myös fyysisesti erotettavissa oleva osuus suuremmasta omaisuuserästä, mikäli se edustaa olennaista osaa omaisuuserän koko kapasiteetista. Mikäli sopimuskumppanilla on mahdollisuus korvata omaisuuserä toisella ja se hyöttyy siitä taloudellisesti, sopimukseen ei liity yksilöityä omaisuuserää, eikä kyseessä ole vuokrasopimus.

Sopimus tuottaa konsernille määräysvallan, kun konserni saa olennaisen osan omaisuuserän käytöstä johtuvasta taloudellisesta hyödystä ja sillä on oikeus ohjata yksilöidyn omaisuuserän käyttöä sen käyttöaikana. Konsernin oikeudessa päättää omaisuuserän käytöstä huomioidaan sen oikeus muuttaa muun muassa:

- minkä tyyppistä tuotosta tuotetaan;
- milloin tuotos tuotetaan;
- missä tuotos tuotetaan; ja
- kuinka paljon tuotosta tuotetaan

Sopimuksen osien erottaminen

Joissain tapauksissa sopimukseen saattaa sisältyä vuokrasopimuskomponentteja, mikä johtuu siitä, että sopimus edellyttää konsernin sopimuskumppanin toimittavan erilaisia velvoitteita konsernille. Tällaisissa moniosaisissa järjestelyissä konserni yksilöi jokaisen vuokrasopimuskomponentin ja käsittelee ne kirjanpidossa erillisinä. Kohdeomaisuuserän käyttöoikeus on erillinen vuokrasopimuskomponentti, kun konserni pystyy hyötymään omaisuuserän käytöstä joko sellaisenaan tai muiden helposti konsernille saatavissa olevien resurssien kanssa ja omaisuuserä ei ole erittäin riippuvainen muista sopimuksen kohteena olevista omaisuuseristä tai se ei ole niihin voimakkaasti yhteydessä. Konserni kohdistaa sopimuksen mukaisen vastikkeen kullekin vuokrasopimuskomponentille niiden suhteellisten erillishintojen perusteella.

Vuokra-aika

Vuokrasopimuksen vuokra-ajaksi määritetään ajanjakso, jonka aikana sopimus ei ole peruutettavissa. Vuokra-aikaan lisätään mahdollisen jatko- tai päättämisoption sisältämä ajanjakso, mikäli on kohtuullisen varmaa, että konserni käyttää jatko-option tai ei käytä päättämisoptiota.

Vuokra-ajaltaan enintään 12 kuukauden pituiset sopimukset sekä sopimukset, joiden kohteena olevan omaisuuserän arvo on vähäinen, käsitellään operatiivisina vuokrasopimuksina. Näiden sopimusten osalta sopimuskumppanille maksettava vuokra kirjataan kuluksi suoriteperusteisesti. Sopimuksen kohteena olevia omaisuuseriä ei aktivoida taseeseen.

Kirjaaminen vuokrasopimuksen alkamisajankohtana

Konserni kirjaa vuokrasopimuksen alkamisajankohtana vuokrasopimusvelan ja vastaavan käyttöoikeusomaisuuserän.

Vuokrasopimusvelka arvostetaan niiden vuokra-aikana maksettavien vuokrien nykyarvoon, jota ei ole vielä maksettu. Vuokrat diskontataan vuokrasopimuksen sisäisellä korkokannalla tai konsernin lisäluoton korkokannalla. Käytännössä konserni diskonttaa vuokrasopimukset käyttäen konsernin lisäluoton korkokantaa, koska konsernilla olevien vuokrasopimusten sisäistä korkokantaa ei pääsääntöisesti ole helposti saatavilla. Lisäluoton korkokanta perustuu markkinakorkoihin lisättyä maakohtaiseen riskiin liittyvällä preemiolla.

Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan sopimuksen alkamisajankohtana hankintamenoon, joka sisältää vuokrasopimusvelan alkuperäisen arvostuksen mukaisen määrän ja mahdolliset alkuvaiheen välittömät menot ja omaisuuserän arvioidut ennallistamismenot sekä mahdolliset sopimuksen alkamisajankohtaan mennessä maksetut vuokrat vähennettynä saaduilla kannustimilla.

Konsernin maksamat vuokrat koostuvat kiinteistä maksuista, muuttuvista vuokrista, jäännösarvotakuun perusteella maksettavista määristä, osto-option toteutushinnoista, jos on kohtuullisen varmaa, että optiota käytetään sekä maksuista liittyen sopimuksen päättämisestä aiheutuviin sanktioihin, mikäli vuokraajassa on otettu huomioon, että konserni käyttää vuokrasopimuksen päättämisoption.

Kun muuttuva vuokra perustuu indeksiin tai hintaan, ne huomioidaan vuokrasopimusvelan määrittämisessä. Sopimuksen alkamisajankohtana sovelletaan sen hetkisen indeksin tai hinnan määrää muuttuvien vuokrien määrien laskemisessa. Muita muuttuvia vuokria, kuten omaisuuserän tuloksen perusteella maksettavaksi tulevia vuokria, ei sisällytetä vuokrasopimusvelkaan. Tosiasiallisesti kiinteät maksut, joiden toteutuminen riippuu esimerkiksi omaisuuserän toimintakyvystä, otetaan huomioon vuokrasopimusvelan määrittämisessä.

Vuokrasopimuksen myöhempi arvostaminen

Konserni arvostaa sopimuksen alkamisajankohdan jälkeen käyttöoikeusomaisuuserän hankintamenoallin mukaisesti. Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan hankintamenoon ja siitä vähennetään poistot ja arvonalentumistappiot ja sitä oikaistaan mahdollisella vuokrasopimusvelan uudelleen määrittämisestä johtuvalla erällä. Poistot kirjataan IAS 16 (Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet) -standardin mukaisesti. Käyttöoikeusomaisuuserän jäännösarvoa ja taloudellista vaikutusaikaa tarkastellaan tarvittaessa, kuitenkin vähintään jokaisessa tilinpäätöksessä, ja mahdollinen arvonalentuminen kirjataan, mikäli taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuu muutoksia.

Konserni arvostaa vuokrasopimusvelan myöhemmillä kausilla efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Vuokrasopimusvelka määritellään uudelleen, jos todelliset vuokrat poikkeavat olennaisesti alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä vuokrasopimusvelkaan sisällytetyistä vuokrista ja jos vuokrien muutos perustuu sopimuskohtiin, jotka olivat voimassa sopimuksen alkamisajankohtana. Uudelleen arviointi tehdään esimerkiksi silloin, kun vastaisissa vuokrissa tapahtuu muutos, joka johtuu kyseisten maksujen määrittämiseen käytettävän indeksin tai hintatason muutoksesta tai jäännösarvotakuun perusteella maksettavaksi odotettavissa määrissä tapahtuu muutos. Myös muutokset arvioissa koskien kohdeomaisuuserän osto-optiota tai jatkamis- tai päättämisoptiota voivat johtaa vuokrasopimusvelan uudelleen arviointiin. Vuokrasopimusvelan uudelleen määrittämisestä johtuvalla määrällä oikaistaan kyseisen käyttöoikeusomaisuuserän kirjanpitoarvoa, tai mikäli käyttöoikeusomaisuuserän arvo on nolla, se kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konserni voi neuvotella vuokrasopimuksia uudelleen vuokra-ajan kuluessa. Muutokset voivat johtaa esimerkiksi vuokra-ajan pituuden muutokseen tai vuokrasopimuksen kohteena olevan omaisuuserän muuttamiseen. Konserni käsittelee vuokrasopimuksen muutoksen IFRS 16:n mukaisesti vuokrasopimuksen laajuuden tai sen perusteella maksettavan vastikkeen muutokseksi, joka ei ole ollut osa sopimuksen alkamisajankohdalla sovitun alkuperäisiä ehtoja.

Muut

Tämän katsauksen tietoja ei ole tilintarkastettu.

Suluissa olevat luvut ovat vertailukauden tietoja eli edellisen vuoden vastaavalta kaudelta. Kaikki katsauksen luvut on pyöristetty, minkä vuoksi yksittäisten lukujen summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat kaudella keskimäärin}}$	x 100
Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma kaudella keskimäärin}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korollinen vieras pääoma - rahavarat - rahamarkkinasijoitukset}}{\text{Oma pääoma}}$	x 100
Osakekohtainen tulos, EUR	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva voitto}}{\text{Osakemäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita kaudella keskimäärin}}$	
Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä, EUR	=	$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta + investointien rahavirta}}{\text{Osakemäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita kaudella keskimäärin}}$	
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakemäärä kauden lopussa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita}}$	
Osakekohtainen osinko, EUR	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettava osinko}}{\text{Osakemäärä kauden lopussa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita}}$	
Osingonjakosuhte, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	x 100
Efektiiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Kauden viimeinen kaupantekokurssi}}$	x 100
Hinta/voitto-suhte (P/E)	=	$\frac{\text{Kauden viimeinen kaupantekokurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	
Osakkeen keskikurssi, EUR	=	$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Vaihdettujen osakkeiden määrä kaudella keskimäärin}}$	
Osakkeen markkina-arvo, milj. EUR	=	$\text{Osakemäärä kauden lopussa} \times \text{kauden viimeinen kaupantekokurssi}$	

Julkaisija:

Orion Oyj

<http://www.orion.fi/>

<http://www.twitter.com/OrionCorpIR>

Orion on suomalainen lääkeyhtiö - hyvinvoinnin rakentaja, joka toimii maailmanlaajuisesti. Orion kehittää, valmistaa ja markkinoi ihmis- ja eläinlääkkeitä sekä lääkkeiden vaikuttavia aineita. Yhtiö panostaa jatkuvasti uusien lääkkeiden sekä hoitotapojen tutkimiseen ja kehittämiseen. Orionin lääketutkimuksen ydinterapia-alueita ovat keskushermostosairaudet, syöpäsairaudet sekä hengityselinsairaudet, joiden hoitoon Orion kehittää inhaloitavia Easyhaler®-keuhkolääkkeitä. Orionin liikevaihto vuonna 2018 oli 977 miljoonaa euroa, ja yhtiö työllisti vuoden lopussa noin 3 200 henkilöä. Orionin A- ja B- osakkeet on listattu Nasdaq Helsingissä.